

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah

Velja za vse leto - \$6.00
Za pol leta - \$3.00
Za New York celo leto - \$7.00
Za inozemstvo celo leto \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CORTLANDT 2876.

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: CORTLANDT 2876

NO 278. — ŠTEV. 278.

NEW YORK, MONDAY, NOVEMBER 27, 1922. — PONDELJEK, 27 NOVEMBRA, 1922.

VOLUME XXX. — LETNIK XXX

AMERIKANCI NA KONFERENCI V ŠVICI

Amerika je ponovila svojo zahtevo glede odprtih vrat v turškem vodovju. — Poslanik Childs je povzročil senzacijo na konferenci. — Združene države so bile še vedno proti tajnemu barantanju in mešetarenju. — Petrolejski vrelci.

Lausanne, Švica, 25. novembra. — Ameriški poslanik v Italiji, Richard Washburn Child, je povzročil veliko senzacijo na mirovni konferenci glede Bližnjega iztoka, ko je izjavil danes zjutraj, da ustraja Amerika pri svoji zahtevi glede odprtih vrat v Turčiji in da protestira proti tajnim dogovorom, ki naj bi zagotovili gotovim deželam ekonomske privilegije.

Presenečenje je bilo tem večje, ker je ameriška delegacija dosedaj molčala, ko so se vršila pogajanja glede ureditve turških meja in koncesij, katere naj bi se dovolilo Turkom. Te koncesije so so tikale v veliki meri ameriških interesov, kot razvidno iz brzojavk, ki so bile objavljene včeraj. Mr. Child, kot načelnik delegacije, je očitno nastopil na temeljni navodil, katera je dobil iz Washingtona. Pojasnil je, da ne more ameriška delegacija mirno sedeti in poslušati, dočim se razpravlja o ekonomskih pravicah tako kot se je razpravljalo na konferenci v San Remo. Proti tajnemu barantanju in mešetarenju zadnje imenovane konference so Združene države odločno protestirale leta 1920 v poslanici, katero je odposlal državni tajnik Colby.

Ugotovilo Mr. Childa je povzročilo naravnost senzacijo in načelnik turške delegacije, Ismid paša, je izjavil koncem konference, da se zahvali Ameriki, ker se zavzema za princip enakih pravic in pravičnosti napram vsem.

Delegacije zaveznikov seveda ne vedo, kako naj bi razlagale ta korak ameriških zastopnikov. V angleških krogih prevladuje ideja, da se obrača ta korak ameriške vlade v glavnem proti francoski pogodbi z angorsko vlado, na temelju kateri je dala Turčiji Franciji gotove izključne predprave v Anatoliji. V francoskih krogih pa prevladuje naziranje, da je ameriški protest v prvi vrsti odgovor na vprašanje, ki se tiče pravic v petrolejskem okraju v Mosulju.

To vprašanje bo prišlo na vrsto prihodnji teden. V ameriških krogih so izjavili danes, da bodo rekli ameriški delegati takrat še kako nadaljnje besedice. Francozi izjavljajo, da se njihovi geologi izjavili, da se je petrolejska bogastva v Mosulju zelo pretiravalo in da se nahajajo edini kolobekaj vredni turški petrolejski vrelci v bližini Bruse. Teh vrelcev, pa v pogajanjih dosedaj še niso omenili.

Ugotovilo Mr. Childa je povzročilo naravnost senzacijo in načelnik turške delegacije, Ismid paša, je izjavil koncem konference, da se zahvali Ameriki, ker se zavzema za princip enakih pravic in pravičnosti napram vsem.

Delegacije zaveznikov seveda ne vedo, kako naj bi razlagale ta korak ameriških zastopnikov. V angleških krogih prevladuje ideja, da se obrača ta korak ameriške vlade v glavnem proti francoski pogodbi z angorsko vlado, na temelju kateri je dala Turčiji Franciji gotove izključne predprave v Anatoliji. V francoskih krogih pa prevladuje naziranje, da je ameriški protest v prvi vrsti odgovor na vprašanje, ki se tiče pravic v petrolejskem okraju v Mosulju.

To vprašanje bo prišlo na vrsto prihodnji teden. V ameriških krogih so izjavili danes, da bodo rekli ameriški delegati takrat še kako nadaljnje besedice. Francozi izjavljajo, da se njihovi geologi izjavili, da se je petrolejska bogastva v Mosulju zelo pretiravalo in da se nahajajo edini kolobekaj vredni turški petrolejski vrelci v bližini Bruse. Teh vrelcev, pa v pogajanjih dosedaj še niso omenili.

PRESEDNIK PREOBLOŽEN S PURANI

Hood River, Oregon, 25. nov. — Predsednik Harding bo imel razved drugih tudi purana iz Oregona, ki tehta dva in dvajset funtov. Ta puran je proizvod renče, katero si je kupil prisojenji Billy Sunday z denarjem, katerega so mu trosili v naročje lahkoverni in senzacije željni Amerikanci. Nadaljni puran, le en funt lažji, je bil poslan predsednikovemu tajniku Christianu.

PROTI-SOVJETSKI ODELEK ZAPUŠTIL VLADIVOSTOK

Gensan, Koreja, 25. novembra. Odelek belih čet pod poveljstvom admirala Starke, ki je bil pregnan iz Vladivotoka od sibirskih sil v simpatiji z rusko sovjetsko vlado, je odplul v Fusan, južno-istočno korejsko pristanišče. Položaj ostalih ruskih beguncev, ki so ostali na obali pri Gensanu, je še vedno obžalovanja vreden. Med otroci so izbruhnile epidemične bolezni.

NAJVEČJI VINOGRAD NA SVETU PRODAN

Modesto, Cal., 23. novembra. American Vineyard, obsegajoč tisoč in sto akrov, o katerem se glasi, da je največji vinograd na svetu, je bil prodan L. Cainu iz Fresno za svoto \$1.200.000. Ta vinograd so obiskali v teku zlatih par let tisoč in tisoč turistov.

KAKŠEN JE POLITIČNI POLOŽAJ NA NEMŠKEM

Nemški državni zbor je odobril politiko kabineta. — Nato se je odgodil do dne 4. decembra.

Berlin, Nemčija, 25. novembra. Z izjemo šestih komunistov ter treh proti-židovskih reakcionarcev skrajne desnice je celi nemški državni zbor danes popoldne odobril politiko nemškega državnega kancelarja dr. Cuno, nakar se je odgodil do dne 4. decembra ter dal s tem novemu kabinetu priliko, da spravi v tek novi vladni stroj. Tozadnja resolucija je bila sprejeta skoro soglasno, vendar pa ni izražala nobenega zaupanja v novo ministristvo ter le "odobrila" njen namen, da uveljavi stabilizacijo nemške marke.

Po viharinem prizoru v državnem zboru tekem preteklega večera je izgubil eden najbolj odličnih članov novega kabineta svoje mesto. To je bil dr. Hermann Mueller, katerega je imenoval Cuno svojim živilskim ministrom.

Socijalisti so ga obdolžili, da se je leta 1919 vdeležil gibanja, katero je započel francoski general Mangin, takratni vrhovni poveljnik zavezniških sil. To gibanje je imelo namen odločiti Porensko od Prusije. V Nemčiji so smatrali vse one, ki so se vdeležili tega gibanja, izdajalec, kajti splošno je prevladovalo naziranje, da so započeli Francozi načrt, vsled katerega naj bi se odrezalo Porensko od ostale nemške države.

Kabinet je po večerajšnji viharini seji sklenil, da ni kriv dr. Mueller veleizdajca, a dr. Cuno je kljub temu izjavil, da je sprejel resignacijo svojega živilskega ministra v prepričanju, da bi ne mogel slednji uspešno delovati vspricho opozicije v državnem zboru. Cela afera pa je napravila zelo slab utis celo na najbolj navkušene pristaše nove vlade.

Malo pred odgodenjem državnega zbora je vpričeval dr. Gustav Stresemann, načelnik ljudske stranke, predstavilje Stinesovih interesov, oster napad na inozemsko invazijo Nemčije. Rekel je, da ogroža inozemski kapital nemško industrijo in da živi na tisoče inozemcev v Nemčiji tako pomeni, da škoduje to interesu naroda.

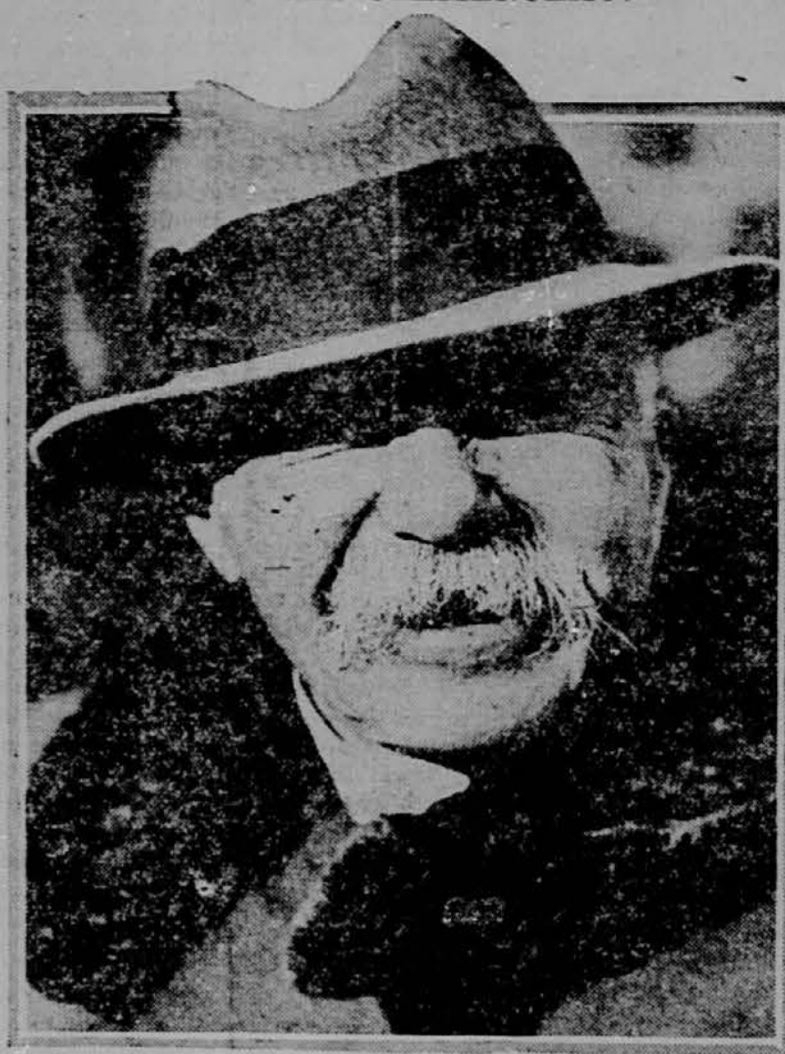
V isti sapi pa je izjavil, da je vsaka rešitev reparacijskega problema ter svetovnega ekonomskega izboljšanja nemogoča brez sodelovanja Združenih držav. Tudi je čestital Nemčiji, da je mogla vzdržati trgovinske odnose z Ameriko.

V svojem tozadnem govoru je rekel dr. Stresemann:

— Združene države bi se mogoče aktivno vdeležile evropskih zadev, če bi jih ne oviral kongres. Obžalujem to tembolj radi ugotovila kancelarja, soglasno s katerim ne more biti reparacijsko vprašanje definitivno urejeno brez aktivne intervencije Združenih držav.

— Bodimo veseli, da smo lahko ohranili svoje trgovske odnose z Ameriko. Neki odlični Amerikane mi je rekel: — Za Združene države je razlika med stabilnostjo in prosperiteto odvisna od zmognosti Evrope, da kupuje. Mi lahko ostanemo kjer smo, dokler bo ostala Evropa v svojem sedanjem položaju, a sedanji položaj je mogoče izpremeniti le v slučaju, da bo Evropa zopet zmogla kupovati od nas.

GEORGES CLEMENCEAU.

Pred kratkim je prišel v Ameriko bivši francoski ministrski predsednik Clemenceau. Njegov namen je bil dobiti Amerikance na svojo stran ter vzbuditi v vodilni krogi v Washingtonu pravijo, da se mu to ne bo nikakor posrečilo.

STROGE SUHAŠKE - NADALJNI RAZVOJI V TURČIJI ZASTRUPLEVALNI AFERI

Nova turška vlada je odredila, da bo sedel vsak, ki se je enkrat napil, dve leti v ječi.

Carigrad, Turčija, 25. nov. — Prohibicijska postava, ki je bolj drastična kot Volsteadova v Ameriki, je bila proglašena danes od turških nacionalističnih oblasti. Ta postava bo uveljavljena v teku treh tednov. Na temelju te postave je prepovedano izdelovati, prodajati, importirati ali piti opojne pijače. Ljudje, ki bodo pili javno ali na skrivnem in katere bodo našle oblasti pod uplivanjem, so izpostavljeni nevarnosti, da jih zapro od treh mesecev do dveh let. Vladni uradniki, ki bodo kazali le količkej poželenja po pijači, ki vsebuje več kot pol odstotka alkohola, bodo enostavno odpušteni. Obsojbe, izrečene od sodišč v takem slučaju, bodo brez priziva.

Posledice prohibicijskih postav v Ameriki ne vznemirjajo niti malo turških nacionalistov, ki izjavljajo, da so Turki po svoji naravi vzdržni in da jim prepoveduje njih lastna vera dotakniti se žganih pijač. Vsled tega bo uveljavljenje postav tem lažje in postava se bo tikala v glavnem inozemcev.

Velika je potreba, katero je vzbudil ta ukaz v inozemskih krogih, posebno v angleških in ameriških, ki bodo v glavnem prizadeti vsled nove odredbe. S to postavo je končno uveljavljena zmaga turških nacionalistov nad zaveznički ter Evropejci v splošnem.

Veselo nočno življenje, ki je bilo glavni znak Pere (predmestja Carigrada) izza sklenitve premirja, je obsojeno na pogin in ruski begunci, ki so uspevali v tem ozračju, so obsojeni na pogin ali pa se bodo morali izseliti v manj stroge in bolj popustljive dežele.

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA" NAJVEČJI SLOVENSKE DNEVNIK V ZDR. DRŽAVAH

BEN. MUSSOLINI V SVOJEM ELEMENTU

Mussolini izjavlja, da hoče na vsak način dobiti važne koncesije od Anglije in Francije. — Ministrski predsednik se je lotil jugoslovanskega problema in je dosegel baže že lepe uspehe. — Fašisti za razpis volitev.

Rim, Italija, 25. novembra. — Ministrski predsednik Mussolini se je vrnil s konference v Lausanne ter sklenil posvetiti vse svoje energije rajše inozemskim kot domačim zadevam in njegovo politiko lahko označimo na naslednji način: — Italijo naj se ali oprosti odplačanja dolgov v Angliji in Franciji ali pa ji je treba dati nove koncesije na Bližnjem iztoku.

Ko je prevzel vodstvo italijanske vlade, so številni domnevali, da bo imenoval novega ministra za zunanje zadeve, a sedaj se je izvedelo, da hoče obdržati mesto zunanega ministra sam, za nedoločen čas.

Dosedanji nastop Mussolinija v inozemskih zadevah smatrajo tukaj naravnost mojstrskim. Poročevalec newyorškega "Heralda" je bil informiran, da se je lotil Mussolini jugoslovanskega problema na srečen način in da je dosegel v tem oziru že lepe uspehe. Stare glave v diplomatični službi so sicer mnenja, da manjka novemu ministrskemu predsedniku izkušenosti na tem polju, vendar pa so prepričani, da govori Italija sedaj s povsem drugačnim glasom kot je govorila dosedaj.

Potovanje Mussolinija iz Lausanne, na katerem ga je spremljal jugoslovanski poslanik v Rimu, M. Antonjevič, je bilo prekinjeno na vsakih par milj od tolp navdušenih fašistov. Na tukajšnji postaji so ga sprejeli vsi člani njegovega kabineta, občinski zastopniki ter številni člani poslanske zbornice in senata. Odsel je takoj v urad za notranje zadeve, kjer je imel daljše posvetovanje z voditelji fašistov. Tekom jutra je obiskal kapelo, v kateri je ležal na mrtvaškem odru prejšnji ministrski predsednik Sonnino in njemu je kmalu nato sledil tudi kralj Viktor Emanuel.

Vprašanje odgodenja parlamenta ni še rešeno. Fašisti se kot en mož zavzemajo za razpust zbornice ter razpis novih volitev, a Mussolini hoče čakati dokler se ne razjasni splošni položaj.

Zadeva razpusta parlamenta je ena izmed številnih zadev, katerih je novi ministrski predsednik v nesoglasju z večino ljudi, ki so ga dvignili na krmilo.

Rim je poln fašistov, ki bi radi dobili službe in novi ministrski predsednik je očitno trdno sklenil nastopiti povsem nepristransko v tem oziru. Dolge konference, katere je imel Mussolini z voditelji svoje stranke, niso imele drugega namena, kot pridobiti fašiste za vlado in njen program. Fašisti bi lahko povzročili resno ogroženje nove vlade in eden največjih problemov, s katerimi se mora pečati Mussolini je spraviti v soglasje svoje stališče kot voditelj ustaške stranke ter načelnik vlade, ki bo določila bodočo usodo Italije. Od prvega trenutka naprej ni bilo najmanjšega dvoma, da si je Mussolini izbral

drugo nalogo ter opustil skrajne nazore stranke, ki ga je spravila na površje.

Rim, Italija, 25. novembra. — Poslanska zbornica je danes odobrila postavu, s katero se izroča polnomoč vladi Mussolinija do 31. decembra prihodnjega leta, 275 poslancev je bilo za predlog in 90 proti predlogu.

Tekom popoldanske seje se je vršila razprava glede predloge, s katero naj bi se dalo novi vladi polnomoč za vse birokratične in fiskalne reforme. Ob devetih zvečer so izjavljali vsi poslanci, da so lačni in trudni ter prosili, naj se odgodi sejo na nedeljo zjutraj, a ministrski predsednik Mussolini je vstal ter rekel:

— Meni se zdi bolj primerno, da bo razprava zaključena še danes.

Predsednik zbornice je nato odredil glasovanje in vsi poslanci, vključno one, ki so zahtevali odgodenje, so glasovali za predloge Mussolinija.

DENARNA IZPLAČILA V JUGOSLAVIJI, ITALIJI IN ZASEDENEM OZEMLJU

se potom naše banke izvršujejo zanesljivo, hitro in po nizkih cenah.

Včeraj so bile naše cene sledeče:

Jugoslavija:

Razpošilja na zadnje pošte in izplačuje "K. poštni čekovni urad in "Jadranska banka" v Ljubljani, Zagrebu, Beogradu, Kranju, Celju, Mariboru, Dubrovniku, Splitu, Sarajevu ali drugod, kjer je pač za hitro izplačilo najugodnejše.

300 kron \$ 1.40
400 kron \$ 1.80
500 kron \$ 2.30

1,000 kron \$ 4.30
5,000 kron \$21.00
10,000 kron \$41.00

Italija in zasedeno ozemlje:

Razpošilja na zadnje pošte in izplačuje "Jadranska banka" v Trstu, Opatiji in Zadru.

50 lir \$ 2.90
100 lir \$ 5.30
300 lir \$15.00

Za pošiljave, ki presegajo znesek dvajsetisoč kron ali pa dvatisoč lir dovoljujemo po možnosti še posebni popust.

Vrednot kronam, dinarjem in liram sedaj ni stalna, menja se večkrat in nepričakovano; iz tega razloga nam ni mogoče podati natančne cene vnaprej. Računamo po cenah onega dne, ko nam dosepe poslani denar v roko.

Glede izplačil v ameriških dolarjih glejte poseben oglas v tem listu.

Denar nam je poslani najbolje po Domestic Money Order ali pa New York Bank Draft.

FRANK SAKSER STATE BANK

82 Cortlandt Street New York, N. Y.

(Advertisement)

GLAS NARODA

(VENIAN DAILY)

Owned and Published by

Slovenian Publishing Company

(A Corporation)

FRANK SAKSER, President LOUIS BENEDIK, Treasurer
Place of Business of the Corporation and Address of Above Officers:
38 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

GLAS NARODA
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays

Subscription Yearly \$6.00
Za celoletno naročnino ... \$7.50
Za pol leta ... \$4.00
Za štiri leta ... \$12.00

Advertisements on Agreement

“Glas Naroda” izhaja vsaki dan izvenredno nedelje in praznikov.
Dobro biva podpis in vsebnosti se ne priobčujejo. Dedar naj se blagoviti pošilja po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov prosimo, da se nam to sporoči. Nalaganje naznanj, da hitreje najdemo našo vlogo.

GLAS NARODA

38 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York, N. Y.
Telephone: Cortlandt 2878

NESREČE V PREGOVNIKIH

Dve veliki nesreči v premogovnikih, ki sta se pripetili tekom enega meseca, — prva v Spangler, Pa., kjer je bilo ubitih šestdeset mož in druga v Birmingham, Ala., kjer je izgubilo nad osemdeset ljudi življenja, — bi morali z vsa sila opomniti splošno javnost na stvar, katero le redokdaj vpoštevajo pri razpravah glede plač, katere dobivajo premožarji.

Od meseca do meseca ni dosti razlik v številu smrtnih nesreč, ki se pripetijo v premogovnikih. V gotovih letih se pojavijo velike nesreče, a v drugih nobena, ki bi bila tako važna, da bi vzbudila splošno pozornost, čeprav se vsako leto ponesreči v premogovnikih dežele od dva tisoč do dva tisoč in petsto ljudi. Za vsakih dvesto tisoč ton premoga, katere izkopljejo iz zemlje ter spravijo na dnevno luč mora plačati po en mož s svojim življenjem. Poškodbe in manjše nezgode so tako običajne med premožarji, da so pustile svoje znake na telesu skoro vsakega moža, ki je bil zaposlen v premogovnikih le količkaj časa.

Ko bo zopet prišel na površje problem primernih, življenjskih plač za premožarje, bo treba predvsem vzeti v poštev riziko, ki je zvečan s tem poslom, nevarnost, v kateri se nahaja vsak posamezni premožar tekom vsake posamezne minute, katero preživi v globini rova, zaposlen s svojim delom. Vedno se lahko primeri — in naj so varnostne odredbe še tako dobre in popolne, da se odtrga plast kamna s stropa, da se polomijo opore ali da eksplozija premožni prah.

Ni prav nič več kot pravično, da se vključi primerna zavarovanja proti smrti in poškodbam v ceno premoga, katero naj plačuje konsument.

Je pa še neka nadaljna stvar, ki nam jasno kaže, kakšen duh prevladuje v tej deželi prostih in enakih.

Ko se je pripetila velika nesreča v Spanglerju, Pa. so bili vsi listi, predvsem kapitalistični, polni poročil, ki so pripovedovala, kako obupni in srce pretresujoči prizori so se završili pred vodom in rov, ko so prinašali ven mrtve ponesrečence. Listi so tudi poročali, kako veličasten pogreb so priredili žrtvam in kako je nastopila Ameriška legija s svojimi veterani ter pospremila žrtve, prejšnje vojake, k zadnjemu počitku.

Sedaj, ko se je pripetila nesreča še večjega obsega v Alabami, pa ne moremo zaslediti nikakih poročil v listih, razven kratkih notic.

Kaj je vzrok temu? Večina smrtno ponesrečenih je namreč obstajala iz črncev, ki ne zaslužijo po mnenju javnosti toliko simpatij kot pa njih beli sotrpini, čeprav so se morali tapiti na isti način, čeprav so bili prav kot beli predmet izkoriščanja in čeprav je zadela njih svojce prav tako velika izguba kot svojce belih premožarjev.

Nesreča se je seveda pripetila v eni izmed južnih držav, kjer smatrajo črnce še vedno za sužnja, žival, ki mora delati za bele ter jih bogatiti s svojim znojem in delavno silo.

Iskrice.

Pesem, ki je v srcu zakopana, pa ne sme na dan, je kakor ptica, ki je zaprta v kletki, pa ne more izleteti.

Človek v težki boli je najbolj srečen, ako je sam, če ne najde sorodne duše. Ako najde nasprotno, je njegova bol še večja.

Človeško sree je rojeno za ljubezen — to je res. Boljše bi pa bilo, ko bi marsikatero ne bilo rojeno.

Na dolgo vprašanje je najbolj umesten kratek odgovor.

Temna noč ne zakrinje nikdar vseh hudobnih del.

Sužnji so bili največji reveži — imeli so pa eno bogastvo: svobodno misel, in ta jih je rešila.

Ničla je prazna številka, pa naj ji bo v računici ali v glavi.

Okvir pri modernih slikah je velikokrat več vreden, kot slika sama.

Kaj bi bila zemlja brez sonca? To, kar bi bil svet brez ljubezni.

Vsi pesniki so že opevali lunjo, ona se je pa še vsem le — smejala.

Preproge, po tleh, niso samo za bogate ljudi, ampak tudi za duše, ki z nemirnimi koraki hodijo po njih.

Vsi narodi na zemlji so samo eno pleme, ker so vsi ljudje. Zakaj je med njimi toliko sovražstva? Zato, ker ne poznajo medsebojne ljubezni.

Večnost je vprašanje, ki ga še ni nikdo rešil in ga nikdar ne bo.

Cvetica, tudi najlepša, je najbolj srečna, ker nima srca.

Iz Slovenije.

Na korajžo.

V Vodiceh so se stekli fantje na vasi. Prišli so skupaj od dveh sošednih vasi ter klicali na korajžo. Pričela se je bitka. Na koncu je bilo več fantov manj oklanih Podgoršek France, tesar pri Ravnikarju v Ljubljani, pa je dobil tako močan sunek z nožem v hrbet, da je moral v bolnišnico.

Tihotapstvo na progi Špilje-Mari-bor.

V zadnjem času se pojavlja na progi Špilje-Marihor veliko tihotapjenje nezacarinjenega blaga. Razni potniki mečejo blago iz inozemstva skozi okna nočnega brzovlaka od postaje Pesnica proti Mariboru. Seveda so že poprej do-govorjeni z raznimi osebnimi, ki blago hitro poberejo in spravijo pred finančno stražo skrbno na varno. Oblasti so temu tihotapstvu že prišle na sled in zato je oddelek marihorske finančne straže sklenil, da bo odslej postavil močno stražo ob tej progi, da se na ta način prepreči tihotapjenje.

Zakasnela pošiljatev.

Neka celjska tverka je naročila leta 1920 v Avstriji blago za 3000 avstrijskih kron. Blago je bilo iz Avstrije točno odposlano, vendar ga kljub večkratnim reklamacijam ni bilo mogoče nikjer najti. Po dveh letih pa se pojavi nenkrat zaboj na carinarnici v Mari-boru. Tverka ga sicer ne more biti vesela, ker zahteva marihorska carinarnica nič manj nego 72.000 dinarjev ležarine. Ali bo zmagal sv. Birokracija ali pa zdrava pamet, za-časno še ne moremo poročati.

Preselitev.

Iz Ojstrege poročajo, da se je preselila v nedeljo 22. oktobra tam-nišnja rudniška pisarna v Hrast-nik. Pri tej priliki so prenesli tudi kip sv. Barbare, zaščitnice rudar-jev, v slovesnem sprevodu, z god-bo in razsvitljavo. Za to pomemb-no slavnost ima največje zasluge ravnatelj gospod Drole.

Smrtna kosa.

Dne 25. oktobra popoldne je umrl, zadet od srčne kapi, v 63. letu starosti Davorin Judnič, nadučitelj v pokoju, stanujoč na Vo-dovalni cesti v Ljubljani. Bil je so-trudnik "Jutra" ter delaven in agilen agitator demokratičnih misli. V Ljubljani je umrla tudi Josi-pina Sirelj, rojena Knez.

Draženje šolskih knjig.

Slovenska vladnica za nemške ljudske šole zvezek stane v Ljubljani 2 50 Din. Dovoljeno je prira-čunati 10% za poštnino. Trgovka Ana Parthe v Gotenici pa je pro-dajala knjigo po 17 K (4 25 Din). Ali šolske in politične oblasti tega ne morejo preprečiti? — V ime-novani trgovini se je prodajala dne 15. oktobra koruzna moka še po 24 kron, krušna moka pa dne 19. oktobra po 29 kron.

Prekmurska šola zaprta.

Iz Murske Sobotice se poroča: Vsed vedno bolj pojavljajoče se skrlatinke v Murski Soboti in oko-li so se morali v Murski Soboti 23. okt. penk na ljudski šoli prekiniti za nekoliko dni. Čisto prav, samo veliko prepozno je prišlo merodaj-nim faktorjem to na misel! Dobro bi bilo, da bi merodajne oblasti segle po najkrajših sredstvih kaj-ti, kakor se namiguje, je še veliko več bolnih, kot pa je znano urad-nemu zdravniku. Ljudi, ki bolezen zakrivajo in je ne znajo pravo-časno uradnemu zdravniku naj se najstrože kaznuje.

Zopet napredek v Prekmurju.

Iz Dolnje Lendave poročajo: Od 10 oktobra dalje vozi vlak na progi Murska Sobotič-Hodoč tri-krat na teden, in sicer v ponedelj-kih, sredah in sobotah. Zeleti bi bilo, da bi imeli popoldanski vlaki zvezo z avtomobilom, ki prihaja iz Dol. Lendave, kajti potniki, ki so namenjeni proti Hodoču, merajo čakati na tisti dan, ko pelje vlak, ali pa si najeti voznička, ki pa, ka-kor je znano, danes niso poeni.

"Mürzská Krajina".

Pod tem naslovom je izšel 21. okt. v Murski Soboti prekmurski domači tednik, tiskan v prekmur-skem narečju z madžarskim pra-vopisom in deloma tudi v madžar-skem narečju, katerega lastnik in izdajatelj je Stevan Kühr v Mar-

kiševah pri Murski Soboti. Kot se poroča "Jutra", omenjeni list nima niti enega sodelavca-madža-rona, ampak le zavedne domače sotrudnike. Ker v Prekmurju zla-šti starejši še ne razumejo dobro slovenski, je bil namen izdajate-lja, da se objavijo gotove stvari v madžarskem jeziku, in sicer le take, ki zanimajo javnost, kakor o narečjih, ukrepih itd. Inicija-tivno delovanje lista pa je le go-spodarsko, kulturno in socialno za povzdiglo in napredek prekmur-skega ljudstva, v zaščito narodne-ga edinstva in za ohranitev trez-ne, uspešne in kar največje posp-šitve napredne misli.

Izključitev pijanih in nedostojnih potnikov od vožnje po železnici.

Zadnji čas se pogosto opaža, da nadlegujejo pijanci in suroveži v osebnih vlakih potujoče občinstvo z nespodobnim vedenjem in pre-kinjevanjem ter pohujšujejo mladi-no, ki potuje samia ali v spre-mstvu odraslih. Inspektorat držav-nih železnic in Ljubljani je sedaj odredil, da se potniki, ki bodo med vožnjo nadlegovali sopotnike, na prvi postaji izključijo od nadaljn-je vožnje in se bo proti njim ka-zensko postopalo; pijanim osebam se pa že pri osebnih blagajnah ne bodo izdajale vozovnice. Potujoče občinstvo pa se naproša, da po svoji moči sodeluje, da se zatre ta žalostni pojav, ki škoduje javni morali in narodnemu ugledu.

Potovanje s tržiškim vlakom.

"Jutra" se poroča: Pred krat-kim sem se moral za povratek z daljšega izleta poslužiti tržiškega vlaka. Hotel sem vstopiti v Dup-ljah, a ni bilo prostora. Za osební promet so pred nekaj časa služili 4 vozovi. Od ted st sta se 2 pokva-rila in so ju v Ljubljani poprav-ljali toliko časa, da sta razpadla. V uporabi sta ostala torej samo še dva vagona, ki pa sta vedno prenatrpana potniki. Potniki so stlačeni kakor sardine, hodniki na-tlačeno polni. Zahteval sem od sprevodnika, naj mi odpre oddelek II. razreda, ki je bil prazen, a je bilo to nemogoče. Po daljšem pre-keranju sem končno prišel v post-no oddeljenje. To se je zgodilo v nedeljo. Radoveden sem, kako se prevažajo potniki in ponedeljkih, ko je trži dan v Kranju, in v pet-kih in sobotah, ko je skoro polov-ice Tržiča v Ljubljani. V pon-deljkih pač pripno k vlaku en ži-vinski voz, ki pa seveda ne zado-stuje ne glede na to, da zahteva železniška blagajna vozovno za ljudi, ne pa za živino. Potniki mo-rajjo vrhutega pretrpeti tudi mno-go šikan s strani gotovih gospo-dov. Nedostatki na tržiški progi bi se dali z lahkoto odpraviti in to tembolj, ako se pomisli, da se vozi dan za dnem na kamniški progi pet do šest praznih voz.

Sneg na Pohorju.

Dne 25. oktobra je zapadel na Pohorju do vnožja pred Maribor-om sneg ki je pobelil tudi gričke na levem bregu Drave. Zjutraj so padale tudi v mestu samem prve snežinke. Temperatura se je moč-no ohladila — Trgatev je ob tem času okoli Maribora še vedno tra-jala. Pridelek je zelo obilen, tako da primanjkuje posode in so zato vinogradniki prisiljeni, da prodajajo mošt za vsako ceno nemškim vinskim veletrgovcem. Cena je okoli 10 kron za liter.

Nesreča pri streljanju.

Iz Gotenice poročajo: Pri blago-slovljenju novih zvonov dne 8ga oktobra so streljali z možnarji. Iz možnarja je vrglo prižigalnik pri-žigalec v gornje stegno. Pri stre-ljanju z možnarji se zgodi vedno rada nesreča, pa še niso ljudje previdni. Župnik in župan bi bila lahko nesrečo preprečila.

Nesreče pri delu.

Iz Kočevske Reke poročajo, da se je dne 7. oktobra ponesrečil stavbeni mojster iz Borovec Jure Oswald pri montiranju mlinskih kamnov. Padel mu je kamen na nogo. Moral je v kočevsko bolnico. Maklavž Kandol, posestnik iz Merave v Prekmurju, je šel te dni na njivo, da bi nakosil nekaj de-telje; pri tem pa se je vsled ne-previdnosti vrezal s koso na levo roko. Vsed tega se je moral po-dati v bolnico v Murski Soboti.

Peter Zgaga

Nekaj posebnega, nenadkrilji-vega je ameriški kinematograf. Zadnjič sem videl sliko "Jet-nik v Zendi".

Z denarjem, ki so ga izdali za reklamo te slike, bi lahko spravi-li avstrijsko krono na standard ameriškega dolarja.

Slika predstavlja dramo iz sred-njega veka.

V nji nastopajo srednjeveški vitezi v uniformah ruskega car-ja, srednjeveške dame so blečene po najnovejši pariški modi, glav-ne junake pa prevažajo najmoder-nejši ameriški vlak.

V ameriskem kinematografu sem že videl Lincoln, ko je tele-fonično pozdravil zmagalec pri Gettysburgu.

In sedaj napeto pričakujem slike, ki mi bo pokazala, kako se je Washington v motornem čol-nu peljal preko reke Delaware.

Čudni so pojmi o zavisti. Priljznjenca se je treba bati, pa ne preveč. Iz njegovih besed bo presodil, kam meri.

Boj se tistega, ki molči. Prava zavist je molčeca kot grob.

Nekaj posebnega so razni tako-zvani "zdravniški" oglasi.

Nikjer drugod kot v njih se ne čita toliko vzpodbudnih, lepih in tolažilnih besed.

Tako sem naprimer čital oglas, v katerem ponuja nekdo tablete, ki vam pomagajo, da se vsako jutro "krasno" izčistite.

Prej so zemljiški agentje lovili ljudi s pripombo: V hiši je velika, suha klet.

Dandanašnji pa to nič več ne drži.

Sam večni Bog ve, kaj piše urednik "Edinosti", kadar je tre-zen.

Iz Californije poročajo, da so tam aretirali moža, ki je bil štiri-ndvajsetkrat poročen.

Iz zapore je pisal svojim prijat-eljem, da je nekaj krasnega lju-ba svoboda.

Ko je ženin v svoje velikansko začudenje izvedel, da ima neve-sta niti prenija premoženja, je globoko zavzdihnil in vzkljnil: No, mi že vsaj ne more nihče oči-tati, da se nisem iz ljubezni po-ročil.

Brisbane je pred kratkim za-pisal: Sodišče je izjavilo, da je ravnatelj Reily družbe v Spangler, Pa., povzročil smrt petinsemde-setih premožarjev.

Ravnatelju se ni nič zgodilo. Niti en dan ni bil zaprt.

Kaj če bi pa petinsemde-set premožarjev povzročilo smrt ravnatelja Reilly družbe?

Sodišče bi vseh petinsemde-set obsodilo na ječo od desetih do dvajsetih let in morda bi bil kdo izmed njih celo obesen.

Šola mladih zakoncev se zač-ne takoj po poroki.

Ona se uči kuhati, on se pa uči jesti tisto, kar mu skuha.

Jugoslavanska Katoli. Jednota

Ustanovljena l. 1898

Inkorporirana l. 1901

GLAVNI URAD v ELY, MINN.

Glavni odborniki.
Predsednik RUDOLF PERDAN, 933 E. 185th St., Cleveland, O.
Podpredsednik LOUIS BALANT, Box 106 Pearl Ave., Lorain, O.
Tajnik: JOSEPH FISHER, Ely, Minn.
Kasirnik: GEO. L. BROZICH, Ely, Minn.
Blagajnik neizplačnih smrtnih: JOHN MOVERN, 413 — 12th Ave. East, Duluth, Minn.

Vrhovni zdravnik.
Dr. JOS. V. GRAHEK, 848 E. Ohio Street, N. S., Pittsburgh, Pa.

Nadzorni odbor:
ANTON ZBAŠNIK, Room 206 Bakewell Bldg., cor. Diamond and Grant Streets, Pittsburgh, Pa.
MOHOR MLADIČ, 1334 W. 13 Street, Chicago, Ill.
FRANK SKRABEC, 4823 Washington Street, Denver, Colo.

Porotni odbor.
LEONARD SLABODNIK, Box 480, Ely, Minn.
GREGOR J. FORENTA, Black Diamond, Wash.
FRANK ZORICH, 6217 St. Clair Ave., Cleveland, O.

Združevalni odbor.
VALENTIN PIRC, 780 London Rd., N. E., Cleveland, O.
PAULINE ERMENIG, 539 — 3rd Street, La Salle, Ill.
JOSEF STERLE, 404 E. Mesa Avenue, Pueblo, Colo.
ANTON CELARC, 538 Market Street, Waukegan, Ill.

Jednotno uradno glasilo: "Glas Naroda".
Vse stvari tikačje se uradnih zadev kakor tudi denarne pošiljave naj se pošiljajo na glavnega tajnika. Vse pritožbe naj se pošiljajo na predsednika porotnega odbora. Prošnje za sprejem novih članov in bolnišni-ka splevala naj se pošiljajo na vrhovnega zdravnika.

Jugoslavanska Katoliška Jednota se priporoča vsem Jugoslovanom na obilen pristop. Kdor čeli postati član te organizacije, naj se zglasi tajniku bližnjega društva J. S. K. J. Za ustanovitev novih društev se pa obrnite na gl. tajnika. Novo društvo se lahko ustanovi s 5 člani ali članicami.

Iz Jugoslavije.

Obisk nemških univerz.

Beograjsko časopisje poroča, da je došlo med nemškimi in jugoslo-vanskim ministrstvom sporovete do-sporazuma glede poseta nemških univerz po jugoslovanskih akade-mikih. Po določilih tega sporazuma bodo nemške univerze letos sprejele do 250 jugoslov. dijakov.

Suspendirani predsednik okrožne-ga sodišča.

Kasacijsko sodišče je suspendi-ralo predsednika okrožnega sodi-šča v Subotici, Milana Magaršev-čevića, ki je obtožen zaradi zlorabe uradne oblasti in tudi kompromi-tiran vsled zvez z nedavno obsje-nimi Mađžari v subotičkem vele-izdajniškem procesu.

Ruske šole v Jugoslaviji.

Ministrstvo prosvete je sklenilo, da se vse ruske srednje šole v Ju-goslaviji priznajo kot jugoslovans-ke srednje šole. Pri maturi pa bo prisoten vedno tudi zastopnik mi-nistrstva prosvete.

Šolanje dijakov brez priznane konfesije

Iz Beograda poročajo, da je mi-nister prosvete na podlagi člena 12. ustave izdal naredbo, glasom katere dijaki, ki ne pripadajo po zakonu prizanim veram v Jugo-slaviji, ne morejo obiskovati dr-žavnih šol.

Angleški monitorji v Novem Sadu.

V novosadsko donavsko prista-nišče sta prispela angleška donav-ska monitorja "Glowworm" in "Lady Bird". Monitorja sta bila v Novem Sadu par dni.

Spor beograjske občine z belgijskim tramvajskim društvom.

V ministrstvu se je vršila kon-ferenca o sporu beograjske občine z belgijskim tramvajskim dru-štvom. Konferenci so prisostvo-vali minister za zunanje zadeve dr. Ninčić, minister pravde dr. Mar-ković, belgijski poslanik v Beo-gradu ter nekaj predstavnikov beograjske občine. Dolgotrajni spor je prišel v poslednjem času v tako fazo, da skoro ne more biti govora o direktnem sporazumu med občno in društvom. O sporu

bo razpravljalo posebno razsodi-šče, kakršno je predvideno v po-godbi e koncesiji. Sodišče bo se-stavljeno iz dveh jugoslovanskih in dveh belgijskih sodnikov pod predsedstvom kakega Švicarja. Prva seja razsodišča se bo vršila v Beogradu, druga v Bruslu, končna odločitev pa bo padla v Švici.

Petdesetletnica prizrenske bogo-slovne fakultete.

V Prizrenu se je vršila proslava petdesetletnice obstoja tamošnje pravoslavne bogoslovne fakultete. Na proslavi so posebni odposlanci zastopali kralja Aleksandra in kraljice ter vlado. Fakulteta je bila ob tej priliki odlikovana z re-decem sv. Save I. razreda.

Nemški učitelji v Beogradu.

V Beograd je dospelo 80 nem-ških učiteljev iz Vojvodine. Na-men njihovega potovanja je bil, da si ogledajo prestolico Jugo-slavije in da se spoznajo z beo-grajskim učiteljsvom.

Invalidi na kumanovski proslavi.

Povodom vesti, da je Invalidsko udruženje sklenilo, da se ne bo udeležilo kumanovske proslave, poročajo sedaj iz Beograda, da ta vest ne odzvarja resnici. Inva-lidsko udruženje je odposlalo v Kumanovo tri svoje delegate, ki so tudi položili vence na grob sva-jih padlih bojnih tovarišev.

Velika Blaznikova Pratika

(s tremi mlatic.)

Cena s poštnino ... 20c
25 pratik \$3.75
50 pratik 6.50
100 pratik 12.00

Slovenic Publishing Co.
82 Cortlandt Street New York

Denar govori!

Varčujte in pripravljajte si s tem neodvisnost za Vašo starost.

Vložite Vaše prihranke v domač zavod, kateri Vam nudi neoporekljivo sigurnost in 4% obresti od Vaših vlog.

Vljudno ste vabljeni, da nam zaupate Vaše prihranke in pomnožite število vlagateljev, kateri imajo naložen svoj denar pri nas na

"Special Interest Account"

Uverjeni znate biti, da bodo Vaši dolarji v pravih rokah in boste glede njih sigurnosti lahko mirno spali.

Frank Sakser State Bank
82 Cortlandt Street New York

Glavno mesto: JADRANSKE BANKE

Slaboumni fantje — zaposleni v rovu.

Pennsylvanska policija je pomagala uradnikom iz Ohija spraviti štirinajst slaboumnih dečkov iz neke površinske majne v bližini Pittsburgha.

Iz Pittsburgha poročajo: Državne policije v Pennsylvaniji in agenti Welfare departmenta iz Ohija so odstranili štirinajst mladih možkih, o katerih trdijo, da spadajo na državno farmo za slaboumne v Orient, O., iz površinskega rova pri Turtle Creek, ki je last Bentz Brothers. Vseh štirinajst so hitro odvedli v Pittsburgh in od tam s prvim vlakom v Columbus.

Ta akcija je bila vzporedna kljub protestu Frank J. Bentza, generalnega managerja kompanije in brez vednosti šerifa Woodside-a iz Allegheny okraja. Bentz je rekel v nekem ugotovilu, katero je objavil, da so bili "dečki" spoznani od zdravnikov duševno in telesno kompetentnih in da je najela kompanija odvornika, ki se bo boril proti odvajalcem v sodiščih Ohija.

Seržant Creps, ki je poveljeval oddelku državne policije, poslanec iz Greensburg vojašnice, je v družbi M. Hawka ter J. Donavana, agentov iz Ohija izjavil v nekem ugotovilu na Associated oficijelne izjave ohijskih agentov, da so bili mladi premogari varovanci države Ohio in da so delali za nizke plače pod "strašnimi pogoji". Creps je rekel, da si je osebno ogledal položaj dva dni pred pogonom ter našel, da so obdolžitve resnične.

Pred več dnevi, — je rekel, — sem šel v kemp, da se prepričam, kakšne so razmere. Donovan in Hawk ohijskega Welfare departmenta sta mi dala na razpolago natančen opis pogrešanih dečkov.

Ko sem dospel tjakaj, sem našel vseh štirinajst natlačeni v majhno karo. Bili so tako umazani, da jih nisem mogel razločiti drug od drugega. Vrnil sem se v vojašnico ter podal svoje poročilo.

Donovan in Hawk sta mi pokazala svoje varante in sklenili smo vzporedni pogon na kempu zgodaj naslednjega jutra.

Z avtomobilom smo prišli v kemp ob dveh zjutraj. Našli smo vseh štirinajst dečkov, nekaj oblečenih, nekaj slečenih, kako so ležali po dva in dva. Sanitarne razmere so bile strašne. Brata Bentz sta prišla ven iz sosednje hiše ter pričela živahno protestirati.

Dečki so bili očitno veseli, da bodo odšli. Nekateri so rekli, da so dobivali po tri dolarje na teden, drugi pa so izjavili, da so dobivali osem dolarjev. Par pa jih je reklo, da so dobili v soboto zvečer vsak po en dolar, nakar so odšli v Turtle Creek, sosednjo vas, na "big time".

Odpeljali smo se iz kempe v Pittsburgh, kjer smo spravili dečke na Pennsylvania vlak, namenjen v Columbus.

Frank J. Bentz, generalni manager, je odločno zanikal obdolžitve, dvignjene proti tvrdki. V njegovem avtoriziranem ugotovilu se glasi:

Ljudje, katere je odvedla državna policija, so bili v naši službi ob različnih dobah. Od časa do časa so prišli prostovoljno k nam. Eden teh, Raymond Latimore, iz Dayton, O. je delal za nas približno sedem let in večina ostalih je delala po štiri ali pet let. Noben ni bil zaposlen pri nas manj kot sedem ali osem mesecev. Stari so od dvajset do pet in dvajset let.

Pred nekako enim mesecem sta prišla semkaj neki Mr. Donovan in Hawk, ki sta rekla, da sta iz Ohija, z nekimi konstablerjem iz Turtle Creek ter mi povedala, da imamo mi tukaj šest mož, ki so ušli iz zavoda za slaboumne v Orient in hotela sta jih imeti.

Poklicel sem može in vsi so zanikali, da so prišli iz onega zavoda. Vслед tega jih nisem hotel izročiti.

Squire Frank Riddle iz Turtle Creeka mi je svetoval, naj se dvojno prepričam in dal sem te ljudi preiskati od 3 zdravnikov. Zdravniki so mi dali affidavit, v

katerem se glasi, da je vseh šest telesno in duševno zmožnih opravljati službo, kateri so bili pridržani.

Sedaj pa je prišel oddelek državne policije ter odvedel štirinajst mož. Skušal sem razpravljati s seržantom ter ga vprašal če bi mogli uveljaviti habeas corpus postopanje, da dobimo ljudi nazaj. Rekel je, da bo odvede vseh štirinajst v Greensburg in da imamo dva dni časa za tako postopanje.

Odpeljal sem se v Greensburg, kjer sem stopil v stik z Robert Smithom, odvornikom, kateremu sem predložil celi slučaj. Odpeljala sva se v vojašnico državne policije, kjer so nama povedali, da niso privedli tjakaj naših ljudi. Niso nam hoteli povedati, kje da so.

Vsi naši ljudje tukaj žive v dobrih stanovanjih. Eden onih, katere so odvedli, je bil inženir na strojni lopati, kateremu smo plačevali po \$225 na mesec. Štirje nadaljni so bili kurjači na strojih lopatah ter dobivali po \$144 na mesec. Eden je bil operator na traktorju ter dobival po 60 centov na uro in dva nadaljna sta bila voznika, ki sta delala za isto plačo. Ostali pa so bili delavci po petdeset centov na uro. (O nadaljnjem poteku te čudne zadeve bomo še poročali. Opom. ured.).

Shakletonova ekspedicija.

Kakor znano, je po smrti raziskovalca Shakletona prevzel poveljstvo na ladji "Quest" Frank Wild in je nadaljeval ekspedicijo. Te dni se je "Quest" vrnila v London, in Wild je dal novinarjem nekatere izjave o uspehu ekspedicije. "Quest" je dospela v poldrožje Ederby in je ekspedicija dosegla najjužnejšo točko, ki je doslej sploh bila dosežena. Major Wilkins, biolog ekspedicije, je tam na otoku Gough odkril posebno vrsto ptic, sličnih našim škinkavcem, in drevesa, ki so podobna akacijam. Zanimivo so bile vesti, ki jih je sprejemal brezžični brzojavni aparat. Nekega tedna je ladja popolnoma zamrznila in posadka je izgubila vsako nado, da bo mogla odoleti pritisku ledenih mas. Tedaj so nenadno sprejeli in San Francisco, torej 15.000 km. razdalje, brezžično vest, da je Lloyd George zapretel z demisijsko. Istočasno so sprejemali tudi vesti, postane iz Nauena. Neobičajno so se ekspedicije dojmili tzv. "čvrsti valovi", gibanje ledenih mas. Ko so nekateri izmed posadke igrali na ledeni morskii planoti nogomet, so gledale opažali, da so se igrači neprestano zibali, in tega sami niso niti občutili. To zibanje je povzročilo gibanje leda na morskii površini.

ODKRIVANJE V VSPENJAČAH JE NEPOTREBNO.

Cleveland, O., 23. novembra. — Župan Kohler je naprosil možke, ki se vozijo v vspenjačah občinskih poslopij v Clevelandu, naj ne snemajo svojih klobukov.

Ljudje, ki hočejo biti tako strašno "golantni" ter snemajo klobuke, delajo le še večjo gnečo, — je rekel župan danes. — Svoje klobuke drže na trebih ter zavzemajo prostor, katerega bi morali imeti drugi ljudje. Tudi ovirajo izhod in vhod v vspenjačo in vsled tega bom dal pritruditi na vsako vspenjačo znamenje: Ne odkrijte se v tem elevatorju. Obdržite klobuk na glavi ter pomagajte s tem uslužbenec.

Veliko takih pravil, tikajočih se galantnosti, se pretirava. Vozniki vspenjač po celi deželi mi bodo hvaležni, če bo moj predlog prodrl.

Pivnik popije tudi najbolj črno črnilo, samo tih solz ne pije den.

PREDSEDNIK HARDING PRED KONGRESOM.

Slika nam kaže predsednika Hardinga, ko je čital dne 21. novembra kongresu svojo poslanico glede Ship Subsidy predloge.

Glas iz Čehoslovaške.

"Prager Presse" piše, da ima fašistovski državni prevrat vse pospreme znake revolucije, ki je izbruhnila v nasprotju s tradicije in pravico. Mussolini trdi, da je zmagal, in kralj je imenoval njegov kabinet.

Državni prevrat — tako nadaljuje praški list —, ki je vso oblast združil v roki novega ministrskega predsednika, se je menla posrečil zato, ker se je nekdanji prijatelj republikanske ideje nepreklicno izrekel za italijansko kraljestvo ter je na shodu v Neapolju proglasil ohranitev sedanje irlzavne oblike za načelo fašistovskega gibanja. Tako je prišlo, da je kralj odklonil nasvet zadnje parlamentarne Factove vlade, naj bi se proti revoluciji uporabila vojaška sila ter ni dovolil obsednega stanja, ki bi utegnulo povzročiti še večjo zmešnjavo. Rimljani — tudi fašisti — so radostno proslavljali kralja in tudi D'Annunzio je v brzojavki Mussoliniju napotil tega poslednjega k kralju. To odgovarja glavni fašistovski ideji za ohranitev kraljeve oblasti. Na to navaja "Prager Presse" najvažnejše politične zahteve Mussolinija, ki grede za tem, da se vzpostavi edinstvenost Italije in jo zavaruje proti vsem vplivom klimatičnih, zemljepisnih in zgodovinskih razlik, ki so se doslej uveljavljale po vsej Italiji, posebno tudi vsled socialnega razvrščanja pridobitvenih slojev. In italijanska kraljevska misel je še vedno močnejša, nego privlačna sila črnih srajc, ki je le na severu velika.

Na jugu in v sredini je pa vpliv čerke skoraj istotoliko, ako ne še večji. Najnovejšim izpremembam notranje politične orientacije Vatikana se je očitalo, da so skoro ugasnile povpenjajoče se zvezdovejvite ljudske stranke, ki jo vodi don Sturzo. Ravno kar razglašena okrožnica papeža, ki že upošteva fašistovski državni prevrat, potrja to. Dubovščina in verniki se opozarjajo, naj ne povračajo fašistom enako z enakim.

Tretji notranji činitelj, čigar slabost je omogočila zmago fašizmu, je razepelnost v delavskem gibanju, ki je velik del svojih pristašev oddala fašizmu. Početek in uspehe fašizma si je razlagati z italijanskim temperamentom, ki je zelo sprejemljiv za politično strasti. Za demokratični razvoj vsake dežele prinaša zmaga ulice učinek, ki lahko postane usoden, če more vodstvo le netiti požar, ne da bi ga moglo krotiti. Izjave Mussolinija osvajajo zavest o teži te odgovornosti, ki je ni hotel prevzeti noben državnik, kar jih je bilo poklicanih h kralju na posvetovanje. Izruhi strasti niso v notranji politiki nobene dežele ustvarili kaj dobrega in trajno vzdržljivega. Najnovejši dogodki v Italiji pomenijo vsaj dotranjopolitično vzemirjenje, katerega trajanje se ne da izračunati, če misli Mussolini razpustiti sovražno mu zbornico ter izvesti po-

ve volitve. "Prager Presse" zaključuje: Kljub temu bodo pričakovale evropske vlade z vso mirnostjo, kak obseg zadobijo napovedane izpremembe v politiki Italije.

O listu "Prager Presse" gre glas, da zastopa državno-politične smeri ministra za zunanje stvari dr. Beneša. Ta češki državnik se je povzpel z ustanovitvijo malega sporazuma, ki spaja države srednje Evrope. Čehoslovaško, Jugoslavijo, Romunsko in — četudi ne še formalno — Poljsko, med vodilne činitelje evropske politike. Že to dejstvo je dovolj pomembno, da italijanski državniki z budnim očesom pazijo na izjave, prihajajoče iz Prage. Je pa še eno drugo dejstvo, ki je za bodoči gospodarski položaj Italije naravnost nedogledne važnosti. Čehoslovaška s svojim bogatim poljedelstvom, s svojo silno trgovino in industrijo, tvori od nekadaj eno najvažnejših ozemelj bolj oddaljenega zaledja našega Trsta in s tem tudi italijanske države. To dejstvo so priznavale tudi vse dosedanje italijanske vlade s tem, da so si na opetovanih konferencah zastopnikov obeh držav prizadevale, da bi prišlo do čim tesnejših in razsežnejših trgovskih stikov med Čehoslovaško in Trstom. Temu poslednjemu je severni Hamburg kaj nevaren tekmeec na polju čehoslovaške uvozne in izvozne trgovine. Gotovo pa je, da v tej veliki borbi med našo in severno nemško luko pade odločitev na Češke! Karor se bo nagibala češka uvozna in izvozna trgovina, tam bo zmaga!

Neizpodbitno dejstvo je to, da so gospodarski stiki med državami nerazdružno spojeni s političnim razmerjem med njimi. — Brez dobre, smotrene in dalekogledne državne politike ni in ne more biti dobre gospodarske politike.

Iz teh ugotovitev izhaja jasno, da morajo italijanski državniki trezno in bistro zasledovati smeri in cilje češke državne politike. In ne samo zasledovati, ampak tudi računati z njimi. Če bo nova naša vlada znala s tega višjega vidika usmeriti svoje postopanje napram za Italijo tako važni čehoslovaški republiki, ne bo smela prezirati dejstva, da je ta republika zibel prevažne srednjeevropske tvorbe — malega sporazuma — ter da je Češka njena prvačica. Pomen tega dejstva je lapidarno izrazil te dni neki češki list s kratko besedo: naj se ne pozablja, da pot v Belgrad vodi preko Prage in narobe! Zmislj, če menda dovolj jasen. Italija mora stremeti po prijateljskem razmerju do Jugoslavije, ako hoče najti v Pragi razumevanje, naklonjenost in zaupanje. K temu pa prihaja še dejstvo, da tvori Jugoslavija zbog svojega zemljepisnega položaja in svojih naravnih bogastev, bližnje gospodarsko zaledje Italije.

Mraz in zdravje.

(Foreign Language Information Service. — Jugoslav Bureau.)

Vsako leto, ko se približuje jesen in zima, začnejo ljudje zapirati okna, in boleznj dihal, kot navadni prehlad, vnetje sapnika (bronchitis), vnetje bezgalk (tonsillitis) in pljučnica, se pomnožujejo. Zakaj je temu tako? Ko imamo okna odprta, preprihuje svež zrak, vsebujoč zadostno količino vlage ali mokrote. Ali ko so okna zaprta, se zrak v hiši, ako ni preskrbljeno za primerno prezračevanje, kmalu sprija in postane za duhel. Zraven tega pa vsled močnejših načinov kurjave postane zrak kmalu mnogo sušji kot zrak v saharški puščavi. Ta suhi zrak odteguje mokroto iz nosu, grla in sapnikov, s tem se ti organi razdražujejo, in zmanjšuje se njihova odporna sila proti vsakovrstnim bolezenskim klicam, ki prodirajo v usta in dihalo. Poleg tega, da živimo ob takih okoliščinah, ki nas pripravljajo bolj dovzetne za razne bolezni grla in nosu, imamo po zimi veliko več prilik za pohanjanje v zaprte, neprežračene in prenapolnjene dvorane, gledališča in počestne železnice, kjer se prav lahko nalezemo od drugih ljudi, ki kašljajo ali kihajo na nas.

Da se izognemo tem boleznim mrzlega vremena, treba ustvarjati čim bolj mogoče iste razmere, ki prevladujejo poleti. Pred vsem, moramo redno in sistematično prezračevati stanovanje. Ako pustimo eno okno nekoliko inč odprto zdolaj, da pustimo sveži zrak noter, in drugo okno nekoliko in odprto zgoraj, da pustimo sprijeni zrak ven, se bodo že čudeša zgodila, kar se tiče prezračevanja stanovanja s svežim zrakom. Ako vaše sobe niso tako urejene, da se to lahko vrši, ne da bi nastal preprih, odpirajte nekoliko okna ali vrata za nekoliko minut dvakrat na dan. Prav za gotovo pa naj bodo okna vaše spalnice široko odprta po noči, dobro prezračite sobo zjutraj.

Morda ena največjih napak modernih hiš je pomanjkanje vsakovrstne naprave za preskrbovanje zraka z vlago ali mokroto za časa, ko rabimo umetno gorkoto potom kurjave. S staromodnimi pečmi to je še šlo, ko smo postavljali lonec stalno kadeče se vode na peč. Ali dandanes s kurjavo na paro in vroči zrak, je stvar precej otežkočena. Vlaga v zraku pa trebamo, da se grlo ne ošuša in draži. Zraven tega pa treba pomisliti, da se vlažni zrak ob 68 stopinjah čuti bolj gorko kot suhi zrak ob 72 stopinjah radi tega, ako preskrbujete zrak svojega stanovanja z zadostno vlažnostjo, ne boste le prispevali k zdravju, ampak si znižate tudi stroške za kurjavo. Na prodaj so razne naprave, ki naj se pripnejo na radiator, ali že vsaka posoda, postavljena na radiator in vedno napolnjena z vodo, prav zadostuje za to svrhu.

Ne pozablajte na dnevno živahno telovadbo ali hojo pod mi-

lim nebom, ako se hočete počutiti dobro po zimi. Ljudje, ki imajo navado, da si zjutraj in zvečer oblijejo prsa in grlo z mrzlo vodo, na to se hitro obrisejo in giblje svoje telo, se navadno ne bojuje spremembe vremena. Še boljše je, ako človek vsak dan skozi z mrzlo vodo in se na to hitro obrise in vrši nekaj telovadbe.

Zraven čvrstega telesa in primernega ozračja treba pa paziti, la se ne nalezemo od ljudi, ki imajo kašelj, prehlad ali druge bolezni sapnikov. Navaden nahod je nalezljiva bolezen in je dostikrat prehodnik drugih bolezni, kakršna je pljučnica. Izognite se njim s tem, da se izogibate ljudem, ki kihajo in kašljejo. Kihanje ali kašljanje brez robaec pred licem okuža zrak nekoliko čevljev okoli dotičnega nemarneža. Mnogi ljudje imajo pripisati prehlad svoji grdi navadi, da si omakajo prste z jezikom.

Skratka, ako po zimi pazite na to, da dihate vedno svež in vlažen zrak, toliko bdeč, kolikor v spanju, da se mnogo gibate in da se obvarujete pred drugimi boleznimi, ki so običajne v zimski dobi.

Mariquita, slavna balerina.

Mariquita, priljubljena in slavna balerina, ki je pred kratkim umrla, je šla skozi življenje, ne da bi poznala svojih starišev ali vedela za mesto in datum svojega rojstva. Svoja otroška leta je preživela med cigani in slednji so ji dajali iz ene tolpe v drugo. Posledica tega je bila, da je pričela poizvedovati glede svojega izvora, kakorhitro je postala dosti stara, da se je pričela zanimati za to, a nikdo ji ni mogel dati zaželenih informacij. Ta okoliščina je bila za plesalko predmet globoke žalosti, katere ni mogla vedno skriti, čeprav si je na vse načine prizadevala.

Enkrat pa je imela Mariquita majhen žarek upanja. Vozila se je namreč z vozom v družbi dveh svojih tovarišev po okolici Alžira v Severni Afriki. Na enkrat se je dvignila, na široko odprla oči ter vzkljnila:

— Ta cesta ... Poznam jo. Pet metrov od tukaj je bila hiša, kamor gredo molit. Nadalje naprej je vas, ki je obdana od reke.

Mariquita se ni motila. Bela hiša, namreč majhna mošeja in vas, — vse je bilo tako kot je ona opisala. Preivalci vasi pa se niso mogli spomniti nikake Mariquite.

— Kljub vsemu vam prisegam, da sem bila rojena tam in da sem napravila tam svoje prve korake. — je izjavila balerina.

Nikdo ni dvomil o tem.

Nož ima ostrino navadno samo na eni strani, človeški jezik pa mnogokrat na obe.

Raznarodovanje.

Naj gledamo politiko fašistov kakor že hočemo, eno je čisto gotovo: oni imajo namen, Slovence raznaroditi. Pa naj potem Mussolini govori še tako lepe besede, naj Slovenci še tako poudarjajo svojo lojalnost nasproti novi vladi in naj faktični gospodar Goriške, Meiland, še tako naglašja, da se ni nič spremenilo, da bodo spoštovali drugo narodnost. V resnici se res ni nič spremenilo — pri fašistih namreč. Oni so ravno taki sovražniki Slovencev, kot so bili poprej. Radi imajo le tiste Slovence, ki jih ne bodo ovirali v raznarodovalnem delu. Fašisti so spremenili kvečjemu svojo tak tiko. Saj jim radi položaja ni kazalo drugače. Danes, ko so na vladi, ne potrebujejo požigov in obeh nasilstev, ki jim morejo v avnosti na ugledu le škodovati, saj opravijo lahko isto delo z dekreti in bodo to priliko in ta način raznarodovanja tudi izrabili. Morda da bo Mussolini govoril našim zastopnikom lepe besede, saj smo vajeni že od prejšnjih vlad praznih obljub ved nega dovolj. Pri nas se bo gotovo v praksi najlepše udeleževal znani izrek, da je "car daleko" in ta car je Mussolini. Vsak komisar, da celo vsak brigadir, pa bo delal po svoji ljubi volji kot do sedaj in še bolj.

Ta bojazen se je koj ob "prevratu" obudila v nas, ta bojazen že po nekaterih dneh postaja meso in kri. Škandal je že prvo dejstvo, da je bila fašistom na potu naša deželna avtonomija, proporcija deželnih poslancev pol in pol, ko je v goriški deželi vendar nad dve tretjini Slovencev. Vladojanje deželnih poslov so dali v roke svojemu hlapec Pasetoliju; celo drugi Italijani, pametnejši in zmožnejši, jim niso bili dovolj dobri. Danes ima deželne posle v rokah človek, ki je ne gleda na večino Slovencev v deželi absolutno nezmožen in ga je za mesto, ki je poseda, usposobila samo zagrnjenost proti Slovincem. To je dejstvo.

Drugo dejstvo pa je vest, da bodo odstranili vse slovenske uradnike. Že to, da se je vpliven fašist izrazil čisto jasno, da gre zato, da dobijo v prvi vrsti službo fašisti, govori dovolj jasno. Nekateri trdotvorno vzdržujejo vest iz verodostojnega vira, da bo do definitivni slovenski uradniki vpokojeni, drugi pa pognani s trebuhom za krahom. Ne bomo se smeli čuditi, če bo tu pa tam kateri morda v svoji šibki uri, iz strahu radi kruha, stopil v fašistovske vrste. Saj je znan izrek fašistov, ki ga posnemajo po njih asistovskem glasilu: "Slovenec, ki je fašist, ni več Slovenec, Slovenec, ki je socialist, je trikrat Slovenec." Prvo je res, drugo je za demagoško, saj vemo, da nam je narodna brezbrzičnost socialista in komunistov narodno mnogo več škodovala, kot vsi Italijani skupaj.

Tretja zadeva je raba slovenske v županskih uradih. Če bodo uradniki Italijani vsepovsod, mora biti popolnoma naravnost, tudi dopisovanje italijansko. Zato morajo v teku treh mesecev omogočiti vsi županski uradi, da bodo tajniki dopisovali italijansko, kjer tajnik ni zmožen dovolj italijansko, naj se nadomesti z italijansko zmožnim, ali pa z Italijanom.

Da je vse to res, o tem ne dvomimo niti za hip. Ne s požigi, z dekreti nas bodo uničevali in na ta način veljali pred svetom kot ovčice, kot ljudje, ki ne storijo nikomur žalega, celo kot ljudje, ki so se — poboljšali. To poboljšanje pa nam grozi prinesiti težke dneve.

Te besede samo zato, da se javnost ne bo uspravala pod kakim lažnim utisom o dobroti fašistov. Na ta način so nam bolj nevarni kot kdaj poprej.

Ameriško posojilo za stabilizacijo dinarja.

Dne 1. novembra je prejela Narodna banka v Beogradu nadaljnjo delno svoto ameriškega posojila v znesku 6 milijonov del. Nar. banka bo to svoto uporabila predvsem v svrhu stabilizacije dinarja.

Jugoslavia irredenta.

Manjšinske šole na Koroskem. "Koroski Slovenci" naroča, da se v kratkem otvori v Velikovec prva slovenska manjšinska šola na Koroskem. Ob tej priliki pa skušajo razni nemurji odvrti naše ljudi od te šole, češ, da se otroci ne bodo ničesar naučili. Dosegli seveda ne bodo nič, kvečjemu to, da bodo morali vsled prevelikega števila slovenskih otrok v kratkem otvoriti še eno šolo.

Razveljavljanje ljudskega štetja v Dekanah.

Vlada je s posebnim odlokom razveljavila ljudsko štetje radi "netočnosti" pri ugotovitvi občevalnega jezika ter je odredila novo štetje. Ta svoj ukrep opravičuje z razlogom, da so številni uradniki hoteli zakriviti razne nepravilnosti in spremembe na način, da končni izid nikakor ne odgovarja resničnosti. Radi tega je naložila obliči da predloži sporazumno o razložitvi jezika, ki je izdala ravnoista vlada, ki sedaj razveljavlja svoj lastni operat. Tozadovna navodila pravijo, da je treba pri drugorodnih določiti zadostno znanje italijanskega jezika ali narečja pri vseh svojih opravilih, ki jih drugorodni imajo v svojem življenju. Vlada je s tem mislila ne le na navadno dneve o pravke, vsled katerih prihaja naš števlec v stik z Italijani, ampak tudi na turške z različnimi oblastmi, med katerimi je najvažnejše sosedstvo. Drugače pa ni možno tolaščiti oni dedatek "zadostno". Tako so razumeli to določbo tudi številni uradniki in prebivalstvo v potemtakem se je štetje izvršilo zaklenjeno in pravilno. Z razveljavljanjem ljudskega štetja je izvršila vlada nezavestno krivico, na dekanski občani pa je sedaj, da se tej krivici ne udajo ter ob reviziji s pošteno izjavo potrdi, kar so že enkrat napravili.

Smrtna kosa.

V Herculjah je preminul Stefan Sesič v 68. letu starosti.

Samomer pri Sv. Jakobu.

Alotijz Centis, mož, ki šteje svojih 68 let, je živel v zadnjem času v črni bedi. Z raztrgano deonca zakrpano obleko na sebi je hodil lačen ob palci od hiše do hiše, od vrat do vrat ter prošil milodare. Dohajal je malo. Stanovanja ni imel. Včasih so ga vzeli usmiljeni ljudje pod streho ter mu odkazali trdo ležišče v kakem kotu; pogostoma je pa preupal noč na vlažni zemlji pod milina nebom. Nalezel se je boleznin in od tedaj je le z velike težavo prideržal par novčičev na dan. Starček ni našel več rešitve iz stiske; obupal je nad življenjem in zato je sklenil, da si bo vzel življenje. Ves potrt je šel zjutraj v vrt "Bassevi" pri Sv. Jakobu v Trstu. Lagel je na leseno klopico in izpil v dušku 200 gramov sive karboneve kisline. Parkrat je zastokal od groznih bolečin; potem pa je umrl. Četrte ure pozneje je šel mimo čuvaj vrta, toda bilo je že prepozno.

Poskušen umor v Trstu.

Na Garibaldijevem trgu sta se ponoči zaslišala dva strela iz revolverja. Istočasno so videli nekateri kočijaži, ki so stali tam v bližini, moža, ki je šel kot vster po ulici Molino a vento; drugega, ki se je bil pa ravnokar zgrudil na tla v bližini vodnjaka. Kočijaži in drugi mimoidoči so pribiteli k temu možu. Tedaj so videli, da mu močno teče kri iz čela. Brž so poklicali zdravnika resilne postaje. Ta je obvezal ranjencu čelo ter ga dal prepeljati v mestno bolnišnico. Tam so ugotovili, da se mu je zarila krogla iz revolverja v možgane. Nesrečnej se imenuje Fran Šega, star 28 let, mehanik, stanujoč v ulici S. Marco št. 3. — Glede tega poskušnega umora je "Edinost" izvedela pozneje še naslednje: Težko ranjeni Fran Šega je našel pred leti v slabo družino, katere člani so bili že šestokrat v zaporu radi roparskih napadov, velikih tatvin itd. In prišlo je tako, da se je navadil Šega v tej

družbi krasti. Radi tatvine je sedel enkrat v zaporu tri in pol leta, drugičkrat pa 10 mesecev. Sploh ga smatra polheja za zelo nevarnega človeka. In ravno to njegovo nerodno življenje je dovedlo policijo do domneve, da ga je ranil kak njegov tovariš iz masčevanja, ali pa iz bojazni, da bi ga Šega ne igril, če je imel z njim kako nečestno sorodnost. Aretirane so bile štiri sumljive osebe.

Telesni plod v spovednici.

Cerkovnik Ludvik Rubinič je zvečer, ko je zapiral cerkev sv. Antona starega v Trstu, pogledal, kakor po navadi, po cerkvi za oltarje, klopi in spovednice, če ni kje skrit kak tat. V eni spovednici je našel omt. Radovedno ga je odvil ter našel v njem človeški plod. Brž je položil omt nazaj v spovednico in šel na policijski komisariat, kjer je povedal, kaj je našel. Na lice mesta je bil odposlan policist, ki je vzel vso stvar na zapisnik. Pozneje je prišla še preiskovalna komisija, ki pa ni mogla ugotoviti, kakšnega spola je telesni plod, ker je bil splavljen že v četrtem mesecu.

Tatovi odpeljali veliko železno blagajno.

Nekateri kamnoseki, ki so počivali popoldne na obrežju Nazario Sauro v Trstu, in sicer ne daleč od velikega skladišča tvrdega Mihaela Truden, so imeli priliko videti, kako so se pripeljali pred to skladišče na vozu — vlekak je en konj — nekateri možakarji, delavske obličeni. Navidezni delavci so poskakali z voza ter nato odprli s pouzarenimi ključi skladišče. Par minut pozneje so prinesli ven veliko železno blagajno — bila je dobro zakrita z vretami — jo naložili v hitri na voz ter se žno odpeljali Kamnoseki so videli vse to gibanje. Toda niti od daleč ni so slutili, da so ti navidezno delavci tatovi. Mislili so si, da so delavci, uslužbeni v skladišču, ki pevačajo blago. Kmalu po odhodu tatov je šel slučajno mimo skladišča neki delavec, uslužben pri Trudnu. Vrata je našel priprta. Pogledal je v skladišče. Notri ni bilo žive duše. Stvar, da je na šel vrata priprta, se mu je zdelo spuljiva. Štetil je, da so bili tatovi v skladišču. Brž je šel na dom skladiščarja Debeve v ul. Parini ter mu povedal svoje mnenje. Debeve se je odpravil s svoje strani v skladišče in ni se tam našel začudil, ko se je na lastne oči prepričal, da je blagajna izginila. Obvestil je nemudoma policijo. Policisti so prišli kmalu na sled tatovom. Izvedeli so namreč od ljudi, da je šel malo prej po Kjadinu neki voz s sumljivimi možakarji. Policisti so preiskovali po Kjadinu vse kote in kraje ter so tako prišli na neko strito dvorišče hišo št. 173. Tam so našli ukradeno blagajno. Bila je še cela. Voza in možakarjev ni bilo. Par minut pozneje so pa prišli na dvorišče trije mladeniči. Niso imeli seveda dobrih namenov in zato so bili aretirani. V blagajni je bilo 12.000 lir.

PREISKAVA GLEDE DELA NA HAVAJSKEM OTOČJU.

Honolulu, Havajsko otočje, 23. novembra. — Štirje člani zvezne komisije, ki bo preiskala delavske razmere na Havajskem otočju, ki so dospeli semkaj, so izjavili, da bodo zaključili svoje delo do 15. januarja. Preiskava bo sledila prošnji Havajskega otočja na kongres, naj dovoli uvoz kitajskih plantacijskih delavcev ali kulijev.

NAPREDEK — NIKDAR USTAVLJEN.

Pesimisti nimajo prav. Napredek, vsaj materialni napredek lahko opazimo vsepovsod, kljub časnim oviram. Pred par leti je obstajala dežela, ki ni še poznala električnega brzojava. Ta dežela je bila skrivnostni Tibet. Sedaj pa se je vse izpremenilo. Tibet ima svoj brzojavni sistem. Odposlana je bila prva brzojavka, vsebujoča pozdrav Velikega Lame na angleškega podkralja v Indiji. Pesimisti nimajo prav. Napredek ni prazna beseda, čeprav bi človek včasih skoro obupal nad gotovimi vrstami napredka.

Molitveniki:

Koz med naml. v platno vezano	80
Pašna paša. v platno vezano	1.25
Duša popola. v platno vezano	1.00
Hoja za Kristosom, v platno vezano	1.00
Marija Vrhinja: v platno vezano	80
v usnje vezano	1.00
Rajski glasovi: v platno vezano	80
v kost vezano	1.70
v usnje vezano	1.00
Sveta Ura. S posebnimi debelimi črkami. v platno vezano	80
Srabi za dušo: v platno vezano	80

Poučne knjige:

Abecednik nemški. Angleščina brez učitelja. Angleško-slovenski slovar (Dr. Kern)	5.00
Angeljske službe ali nauk kako naj se k sv. maši strže	10
Cirilica. Navodil za čitanje in pisanja srbiščine v cirilici	20
Jeopodivstvo. Praktična knjiga za naše gospodinj. Trdo vezano	1.50
Broširano	1.20
Zvedočeja	75
Hitri računar	1.25
Ugostavlja. Zemljepisni pregled knjiga o lepem vedenju. Trdo vezano	1.00
Katekizem, veliki (Zabert)	40
Kubična knjiga ali hitri računar za trzovec z lesom	1.00
Knjiga o dostojnem vedenju. Mladeničem. Spisal A. B. Jeglic. 2 zvezek	60
Mekarstvo v črticah za življenjske	75
Na vesti za hišo in dom. Korisna knjiga za vsako hišo. Broširano	1.25
Nemško angleški tolmač	60
Nemško-slovenski slovar (Bartol Janežič)	4.00
Največji spisovnik ljubavnih pisem. Nemaščina brez učitelja	40
1. del	50
2. del	50
Pravila za otroke	45

Čerostinar

1. letnik	60
2. letnik	60
3. letnik	30

Praktični računar

Ročni slovensko in skvamsko angleški slovar	60
Splošno knjigovodstvo. 1 in 2 del	2.50
Slovensko-italijanski in Italj. slov. slovar	1.00
Slovensko-angleški in angleško-slovenski slovar, trdo vezan	1.50
Slovensko-nemški in nemško-slovenski slovar	50
Slovenska Narodna mladina	1.00
Spretna kuharica	1.25
Vojilna knjizica	50
Veliki slovenski spisovnik raznih raznih pisem. trdo vezano	1.50
Zgodovina Srbov. Hrvatov in Slovencev	85
1. zvezek	85
2. zvezek	85

Praktični računar

Ročni slovensko in skvamsko angleški slovar	60
Splošno knjigovodstvo. 1 in 2 del	2.50
Slovensko-italijanski in Italj. slov. slovar	1.00
Slovensko-angleški in angleško-slovenski slovar, trdo vezan	1.50
Slovensko-nemški in nemško-slovenski slovar	50
Slovenska Narodna mladina	1.00
Spretna kuharica	1.25
Vojilna knjizica	50
Veliki slovenski spisovnik raznih raznih pisem. trdo vezano	1.50
Zgodovina Srbov. Hrvatov in Slovencev	85
1. zvezek	85
2. zvezek	85

Praktični računar

Ročni slovensko in skvamsko angleški slovar	60
Splošno knjigovodstvo. 1 in 2 del	2.50
Slovensko-italijanski in Italj. slov. slovar	1.00
Slovensko-angleški in angleško-slovenski slovar, trdo vezan	1.50
Slovensko-nemški in nemško-slovenski slovar	50
Slovenska Narodna mladina	1.00
Spretna kuharica	1.25
Vojilna knjizica	50
Veliki slovenski spisovnik raznih raznih pisem. trdo vezano	1.50
Zgodovina Srbov. Hrvatov in Slovencev	85
1. zvezek	85
2. zvezek	85

Praktični računar

Ročni slovensko in skvamsko angleški slovar	60
Splošno knjigovodstvo. 1 in 2 del	2.50
Slovensko-italijanski in Italj. slov. slovar	1.00
Slovensko-angleški in angleško-slovenski slovar, trdo vezan	1.50
Slovensko-nemški in nemško-slovenski slovar	50
Slovenska Narodna mladina	1.00
Spretna kuharica	1.25
Vojilna knjizica	50
Veliki slovenski spisovnik raznih raznih pisem. trdo vezano	1.50
Zgodovina Srbov. Hrvatov in Slovencev	85
1. zvezek	85
2. zvezek	85

Praktični računar

Ročni slovensko in skvamsko angleški slovar	60
Splošno knjigovodstvo. 1 in 2 del	2.50
Slovensko-italijanski in Italj. slov. slovar	1.00
Slovensko-angleški in angleško-slovenski slovar, trdo vezan	1.50
Slovensko-nemški in nemško-slovenski slovar	50
Slovenska Narodna mladina	1.00
Spretna kuharica	1.25
Vojilna knjizica	50
Veliki slovenski spisovnik raznih raznih pisem. trdo vezano	1.50
Zgodovina Srbov. Hrvatov in Slovencev	85
1. zvezek	85
2. zvezek	85

Praktični računar

Ročni slovensko in skvamsko angleški slovar	60
Splošno knjigovodstvo. 1 in 2 del	2.50
Slovensko-italijanski in Italj. slov. slovar	1.00
Slovensko-angleški in angleško-slovenski slovar, trdo vezan	1.50
Slovensko-nemški in nemško-slovenski slovar	50
Slovenska Narodna mladina	1.00
Spretna kuharica	1.25
Vojilna knjizica	50
Veliki slovenski spisovnik raznih raznih pisem. trdo vezano	1.50
Zgodovina Srbov. Hrvatov in Slovencev	85
1. zvezek	85
2. zvezek	85

Praktični računar

Ročni slovensko in skvamsko angleški slovar	60
Splošno knjigovodstvo. 1 in 2 del	2.50
Slovensko-italijanski in Italj. slov. slovar	1.00
Slovensko-angleški in angleško-slovenski slovar, trdo vezan	1.50
Slovensko-nemški in nemško-slovenski slovar	50
Slovenska Narodna mladina	1.00
Spretna kuharica	1.25
Vojilna knjizica	50
Veliki slovenski spisovnik raznih raznih pisem. trdo vezano	1.50
Zgodovina Srbov. Hrvatov in Slovencev	85
1. zvezek	85
2. zvezek	85

Praktični računar

Ročni slovensko in skvamsko angleški slovar	60
Splošno knjigovodstvo. 1 in 2 del	2.50
Slovensko-italijanski in Italj. slov. slovar	1.00
Slovensko-angleški in angleško-slovenski slovar, trdo vezan	1.50
Slovensko-nemški in nemško-slovenski slovar	50
Slovenska Narodna mladina	1.00
Spretna kuharica	1.25
Vojilna knjizica	50
Veliki slovenski spisovnik raznih raznih pisem. trdo vezano	1.50
Zgodovina Srbov. Hrvatov in Slovencev	85
1. zvezek	85
2. zvezek	85

Praktični računar

Ročni slovensko in skvamsko angleški slovar	60
Splošno knjigovodstvo. 1 in 2 del	2.50
Slovensko-italijanski in Italj. slov. slovar	1.00
Slovensko-angleški in angleško-slovenski slovar, trdo vezan	1.50
Slovensko-nemški in nemško-slovenski slovar	50
Slovenska Narodna mladina	1.00
Spretna kuharica	1.25
Vojilna knjizica	50
Veliki slovenski spisovnik raznih raznih pisem. trdo vezano	1.50
Zgodovina Srbov. Hrvatov in Slovencev	85
1. zvezek	85
2. zvezek	85

Praktični računar

Ročni slovensko in skvamsko angleški slovar	60
Splošno knjigovodstvo. 1 in 2 del	2.50
Slovensko-italijanski in Italj. slov. slovar	1.00
Slovensko-angleški in angleško-slovenski slovar, trdo vezan	1.50
Slovensko-nemški in nemško-slovenski slovar	50
Slovenska Narodna mladina	1.00
Spretna kuharica	1.25
Vojilna knjizica	50
Veliki slovenski spisovnik raznih raznih pisem. trdo vezano	1.50
Zgodovina Srbov. Hrvatov in Slovencev	85
1. zvezek	85
2. zvezek	85

Praktični računar

Ročni slovensko in skvamsko angleški slovar	60
Splošno knjigovodstvo. 1 in 2 del	2.50
Slovensko-italijanski in Italj. slov. slovar	1.00
Slovensko-angleški in angleško-slovenski slovar, trdo vezan	1.50
Slovensko-nemški in nemško-slovenski slovar	50
Slovenska Narodna mladina	1.00
Spretna kuharica	1.25
Vojilna knjizica	50
Veliki slovenski spisovnik raznih raznih pisem. trdo vezano	1.50
Zgodovina Srbov. Hrvatov in Slovencev	85
1. zvezek	85
2. zvezek	85

Praktični računar

Ročni slovensko in skvamsko angleški slovar	60
Splošno knjigovodstvo. 1 in 2 del	2.50
Slovensko-italijanski in Italj. slov. slovar	1.00
Slovensko-angleški in angleško-slovenski slovar, trdo vezan	1.50
Slovensko-nemški in nemško-slovenski slovar	50
Slovenska Narodna mladina	1.00
Spretna kuharica	1.25
Vojilna knjizica	50
Veliki slovenski spisovnik raznih raznih pisem. trdo vezano	1.50
Zgodovina Srbov. Hrvatov in Slovencev	85
1. zvezek	85
2. zvezek	85

Praktični računar

Ročni slovensko in skvamsko angleški slovar	60
Splošno knjigovodstvo. 1 in 2 del	2.50
Slovensko-italijanski in Italj. slov. slovar	1.00
Slovensko-angleški in angleško-slovenski slovar, trdo vezan	1.50
Slovensko-nemški in nemško-slovenski slovar	50
Slovenska Narodna mladina	1.00
Spretna kuharica	1.25
Vojilna knjizica	50
Veliki slovenski spisovnik raznih raznih pisem. trdo vezano	1.50
Zgodovina Srbov. Hrvatov in Slovencev	85
1. zvezek	85
2. zvezek	85

Praktični računar

Ročni slovensko in skvamsko angleški slovar	60
Splošno knjigovodstvo. 1 in 2 del	2.50
Slovensko-italijanski in Italj. slov. slovar	1.00
Slovensko-angleški in angleško-slovenski slovar, trdo vezan	1.50
Slovensko-nemški in nemško-slovenski slovar	50
Slovenska Narodna mladina	1.00
Spretna kuharica	1.25
Vojilna knjizica	50
Veliki slovenski spisovnik raznih raznih pisem. trdo vezano	1.50
Zgodovina Srbov. Hrvatov in Slovencev	85
1. zvezek	85
2. zvezek	85

Praktični računar

Ročni slovensko in skvamsko angleški slovar	60
Splošno knjigovodstvo. 1 in 2 del	2.50
Slovensko-italijanski in Italj. slov. slovar	1.00
Slovensko-angleški in angleško-slovenski slovar, trdo vezan	1.50
Slovensko-nemški in nemško-slovenski slovar	50
Slovenska Narodna mladina	1.00
Spretna kuharica	1.25
Vojilna knjizica	50
Veliki slovenski spisovnik raznih raznih pisem. trdo vezano	1.50
Zgodovina Srbov. Hrvatov in Slovencev	85
1. zvezek	85
2. zvezek	85

Praktični računar

Ročni slovensko in skvamsko angleški slovar	60
Splošno knjigovodstvo. 1 in 2 del	2.50
Slovensko-italijanski in Italj. slov. slovar	1.00
Slovensko-angleški in angleško-slovenski slovar, trdo vezan	1.50
Slovensko-nemški in nemško-slovenski slovar	50
Slovenska Narodna mladina	1.00
Spretna kuharica	1.25
Vojilna knjizica	50
Veliki slovenski spisovnik raznih raznih pisem. trdo vezano	1.50
Zgodovina Srbov. Hrvatov in Slovencev	85
1. zvezek	85
2. zvezek	85

Praktični računar

Ročni slovensko in skvamsko angleški slovar	60
Splošno knjigovodstvo. 1 in 2 del	2.50
Slovensko-italijanski in Italj. slov. slovar	1.00
Slovensko-angleški in angleško-slovenski slovar, trdo vezan	1.50
Slovensko-nemški in nemško-slovenski slovar	50
Slovenska Narodna mladina	1.00
Spretna kuharica	1.25
Vojilna knjizica	50
Veliki slovenski spisovnik raznih raznih pisem. trdo vezano	1.50
Zgodovina Srbov. Hrvatov in Slovencev	85
1. zvezek	85
2. zvezek	85

Praktični računar

Ročni slovensko in skvamsko angleški slovar	60
Splošno knjigovodstvo. 1 in 2 del	2.50
Slovensko-italijanski in Italj. slov. slovar	1.00
Slovensko-angleški in angleško-slovenski slovar, trdo vezan	1.50
Slovensko-nemški in nemško-slovenski slovar	50
Slovenska Narodna mladina	1.00
Spretna kuharica	1.25
Vojilna knjizica	50
Veliki slovenski spisovnik raznih raznih pisem. trdo vezano	1.50
Zgodovina Srbov. Hrvatov in Slovencev	85
1. zvezek	85
2. zvezek	85

Pr

Glava.

Čisto temno je bilo v sobi... vsi zastorji zadržani. nobene lučice z ulice... in popolna tišina. Moj prijatelj, jaz in tujec smo se držali za roke, krčevito, drgetajoči. Strašna groza je bila nad nami... v nas...

In tu... je prišla skozi temo k nam bela, suha svetlikajoča se roka ter je začela po mizi, za katero smo sedeli, s pripravljenim svinčnikom pisati. Nismo videli, kar je pisala roka, toda čutili smo v sebi... obenem... kakor bi z ognjenimi črkami stalo pred našimi očmi...

Bila je povest te roke in človeka, čegar je nekakj bila, povest, ki jo je v globoki temi polnoči bela, svetlikajoča roka čekala na papir...

... Ko sem stopala po stopnicah, pokritih z rdečim suknom navzgor, tedaj mi je postalo vendar nekam čudno pri sru. V mojih prvih je nekaj nihalo sem ter tja... Veliko nihalo. Robovi na plošči nihala pa so bili ostri kakor britev, in kadar je nihalo zadelo moje prsi, sem občutila ostro bolelost... in dušilo me je, da bi bila rada glasno hropela. Toda zobe sem stisnila, da mi ni ušel noben glas, ter sem krčila svoje na hrbtno zvezane pesti, da je izpod nohtov brizgala kri.

Zdaj sem zgoraj. — Vse je v najlepšem redu; samo name so še čakali. — Mirno sem pustila, da so mi obrili vrat, in prosila, naj mi dovolijo, govoriti poslednjič narodu. Dovolili so... Ko se okrenem in se ozrem po brezkončni množici, ki se je glava ob glavi toč gnetla in postajala, ko zagledam vse te bedaste, tope, poživljene, deloma filistrsko zvedave, deloma poželjive obraze, to množico ljudi, to podesetitsočerno roganje na človeško ime — tedaj mi je ostala vsa reč tako smešna, da sem se morala glasno zasmejavati.

Toda tu sem videla, kako se uradni obrazi mojih rabljev strogo gubančijo... prokleta predrznost je, da smatram položaj za tako malo tragičen... dobrih ljudi nočem dražiti še huje in začnem urno svoj nagovor:

"Državljanji", pravim, "državljanji, sedajle umrem za vas in za svobodo. Napačno ste sodili o meni, obsodili ste me na smrt... toda ljubim vas. In v dokaz moje ljubezni čujte moje oporočo. Vse, kar imam, naj bo vaše. Tu..."

In okrenem se s hrbtno k njim ter napravim gesto, ki je niso mogli razumeti napačno... Vsenakoli ogorčeno tuljenje. Urno položim in z olajšalnim vzdihom svojo glavo v krog... sikaajoče evrcanje... začutila sem, da me je v vratu ledeno zapelo... in moja glava je padla v kos.

Potem mi je bilo, kakor bi bila glavo vtaknila pod vodo in so mi ušesa polna vode. Temno in zmeden je prodiral šum in hrup zunanjanega sveta do mene, po sencih pa mi je brnelo in zvenelo. Po vsem prerezu svojega vratu sem imela občutek, kakor bi se ondaj izpiral eter v velikih množicah.

Vem, da leži moja glava v košu iz vrbičja in da leži moje truplo zgoraj na odru, in vendar še ne čutim popolne ločitve; čutim, da je moje truplo, rahlo cepetaje, omahnilo na levo, da moje na hrbtno zvezane, skrčene pesti še nalahno drgetajo in se stiskajo še huja. Čutim tudi, kako mi dere kri iz odsekanega vratu in kako postajajo z otekajočo krvjo gibljive vedno slabotnejši in tudi moji občutek za truplo zmerom slabši in temnejši, dokler mi ni pod vratnim odrezom temneje in temnejše... izgubila sem svoje telo.

rdeče pege in rdeča kolesa čutim se vedno v sebi... med zobmi mi je polno, kakor bi mi silili v vse špranje suha steklena zrna. Končno oblede plamene plošče, njih besno vrtenje postane počasneje... druga za drugo ugaša in od močnega odrezanega vratu navzdol mi postane drugič temno. Temno za vselej.

Sladka utrujenost me objema, apatija, oči so težke. Ne odpiram jih več in vidim vendarle vse. — Kakor bi bile moje veke iz stekla in prozorne. Vse vidim kakor skozi mlečnato bel zastor, po katerem se vejava nežne, blede rdeče žile, toda vidim jasneje in večje nego takrat, ko sem še imela svoje telo. Moj jezik je otrpnil in leži težko in leno kakor glina v duplini ust.

Ali moj vonj se je tisočkrat pototril; stvari ne vidim samo, nego jih tudi duham, vsako drugače z njenim posebnim, njej lastnim vonjem.

V kosu iz vrbičja leže pod sekirno giljotine razen moje glave še tri druge glave, dve moški in ena ženska. Na rdeče naličkanih ličih ženske glave lepita se dva lepota obližja, v napudranih, visoko nafriziranih lasih tiči zlata pušica, v ušesih sta dva lična demantna uhana. Glavi obeh moških ležita z obrazom navzdol v luži napol posušene krvi; poševo preko ene lobanje se vleče star, slabo zaeležen obrunek, lasje drugega so že sivi in redki.

Ženska glava je zatisnila oči in se ne makne. Toda vem, da me opazuje skozi zaprte veke...

Tako ležimo nekaj ur. Opazujem, kako se solnčni žarki na stolu giljotine dvigajo višje in višje. Zvečer se, in začenja me zebsti. Moj nos je čisto trd in mrzel, in na vratnem prerezu mi potaja neprijetno mraz.

Hipoma divje rjovenje, ki prihaja bližje, čisto blizu. Nenadoma čutim, kako je močna pest surovo zgrabila mojo glavo za lase in jo vleče iz koša. Potem čutim, kako se zadira tuj, poostren predmet v moj vrat — ost sulice. Tolpa pijanih sansculotov in meger se je polotila naših glav. V rokah čilnega, kakor preklja dolgega človeka z rdečim, zabuhlim obrazom omahuje sulice z moje glavo na vrhune sulice visoko nad vse divje razburjenje, tulečo in kričečo množico.

Cel klopčič moških in žensk se je začel ruvati za razdelitve plena v lasih in uhlih napudrane ženske glave. Valjajo se besno po tleh — boj z rokami in nogami, z zobmi in nohtovi.

Zdaj je boj končan. Med psवानjem in kričanjem se razprše, in vsakogar, ki odnaša del plena, obdaja truma nevoščljivih sodružov...

Glava leži na tleh, skazena, umazana, s sledovi pesti posuta, ušesa raztrgana od nasilnega trgavanja, s katerim so ji vzeli uhane, škrbna frizura razrušena, napudrane kite temno blondnih las v prahu ceste. Ena nosnica jej je z nekim ostrim rezilom razparana, na čelu se jej vidi odtisk pete čevlja. Veke so napol odprte ugasle, osteklele oči buljijo predse.

Končno se začne množica pomikati dalje. Štiri glave tiče na dolgih drogih. Zlasti proti glavi sivolasega moža se obrača jezva ljudstva. Mož je moral biti prav posebno osorvažen. Ne poznam ga. Pljukuje nanjo in jo ometavajo z blatom. Zdaj jo je zadela pest blata močno nau ho... kaj je to? se li ni zgnila? narahlo, neopazno, le zame vidjo, jedva z eno mišico! —

Znočilo se je. Naše glave so nataknilo drugo poleg druge na železne droge ograje neke palače. Ne poznam te palače. Pariz je velik. Po dvorišču leže oboroženi meščani okoli velikega ognja... Pocestne popevke, dovtipi, rjovenje, krohotanje. Vonj pečene jagmetine prihaja do mene. Ogenj razširja vonj dragocenega rožnega lesa. Divje tolpe so zvrlele vse pohišstvo z gradu na dvorišče in sežigajo komad za komadom. — Zdaj prihaja nežna, elegantno zakriviljena zofa na vrsto... toda pomišljajo se... zofe se vržejo na ogenj. Mlada ženska močnih potez s spredaj odpeto košuljo, ki

ZBOROVANJE KU KLUX KLANCEV.

Vlada Združenih držav je napovedala odločilen boj tajni organizaciji Ku Klux Klancev. Njihova pravila so v direktnem nasprotju z ustavo Združenih držav. Newyorki župan je naročil policijskemu komisarju, naj postopa žnjimi z vso strogošjo.

kaže polne, trde forme prsi, govori z živahnim zamahovanjem rok k možem.

Mar jih hoče pregovoriti, naj njej prepuste dragoceni komad? Ali jo je obšla želja, čutiti se vojvodinjo?

Možje se še vedno pomišljajo. Ženska pokazuje na ograjo, kjer tiče na otrinah naše glave, in njo zopet na zofo.

Možje se obotavljajo — končno jih ženska pahne vstran, potegne oboroženo sabljo in nožnice, poklekne in začne z močnimi rokami in s pomočjo rezila iz zofa okvirja potezati majhne, emajlirane žeblice. Z njimi je napeto in pribito težko svilenko blago na les. Možje jej zdaj pomagajo.

Tedaj pokaže ženska zopet na naše glave. Eden izmed mož se bliža obotavljajočih se korakov ograji. Iče. Zdaj leze po železnih drogih kvsiuku in sname oskrunjeno, razmrevajeno žensko glavo.

Groza spreltava moža, toda ravna kakor pod pritiskom. Zdi se, da ukazuje in obvladuje mlada ženska tam ob ognju, ženska z rdečim kriku in s spredaj odpeto košuljo s svojimi poželjivimi očmi vse moške okoli sebe. Z otkorno roko prinaša mož glavo za lase k ognju.

Z divjim krikom nasladi sprejema ženska mrtvo glavo. Zasuče jo in zamahne z njo dvakrat, trikrat preko visoko plamenečega ognja.

Potem počepne in vzame glavo v naročje. Kakor božajoče jo poljubi parkrat po ličih... okoli nje v krogu so sedli moški... Zdaj je vzela v eno roko majhen, emajliran žebelj, v drugo pa kladivo. In s kratkimi udarci je zabila žebelj prav do glaveice v lobanjo. In zopet je izginil žebelj v gostih ženskih lasih.

Obenem tiho prepeva. Prepeva eno tistih strašnih, naslednih, čudovitih, starinsko čarobnih narodnih pesmi.

Krvave pošasti okoli nje sede tiho in od groze blede ter strme plaho iz temnih očesnih duplin vanjo. In ona zabija zabija žebelj za žebljem v glavo ter prepeva po taktu kladiva svojo staro, čudovito čarobno pesem.

Hipoma zakriči eden izmed moških in skoči na noge. Oči mu štrle izpod čela, usta so mu penasta... skrivi roke vznak, zavrti svoje zgornje telo kakor v bolestnem krču na desno, na levo in iz njegovega grla done divji, živinski kriki.

Mlada ženska zabija žeblice in poje. Tu plane drugi pokonci, tuječ in z rokami krileč. Zgrabi polesto iz grmade ter se suva z njim v prsi — še in še, da začne tleti njegova obleka in se razširi gost, dušič dim.

Ostali sede kakor otrpli in blede ter se ne menijo zanj.

Zdaj poskoči tretji — in enaka vrtoglavoš zgrabi hipoma tudi vse druge. Zaglušen hrup, vrcanje, rjovenje, kričanje, tuljenje, zmeda gibov, udov. Kdor pada, obleži... po njem cepetajo ostali dalje...

V tej orgiji blaznosti sedijo mlada ženska, zabija žeblice in poje. Zdaj je gotovo in zdaj je čez in čez z zlatimi, malimi, emajliranimi žebli pokrilo glavo nasadila na bajonet ter jo drži visoko nad tlečo, skakajočo množico. Tu razpotegne nekdo kres, poletna vlačijo iz šerjavice, jih tresa-

jo ob tla, da se pogase po vseh krotih dvorišča. Tema... le posamezni pohotni vzkriki in divje rohnjenje, kakor iz strašne roko-borbe... Vem: vsi ti pobesneli moški, te divje bestije so zdaj planile na žensko z zobmi in nohtovi...

Pred mojimi očmi se stemni. Ali mi je ostala zavest le tako dolgo, da sem videla vse te strahote?...

Dani se... temno in neodložno... kakor se večeri pozimi. Na mojo glavo dežuje. Mrzel veter šušči moje lase. Moje meso postaja mehko in slabo. Ali je to začetek razpadanja?

Potem se je zgodila v meni sprememba. Moja glava je prišla na drug prostor, v temno jamo; a ondaj je toplo in tiho. V meni postaja zopet svetleje in razločnejše. Še več drugih glav je v temni jami. Glave in telesa. In opazam, da so se glave in telesa našla, kakor so se pač mogla. In v teh stikih so naše glave zopet svojo govoric, tiho naslišno, le mišljeno govoric, s katero se pogovarjajo.

Hrepenim po telesu, hrepenim po tem, da bi se končno iznebila neznosnega mraza na odrezanem vratu, kjer me zobe, kakor bi me vroče peklo. Toda zaman se oziram. Vse glave in telesa so se našla. Zame ni nobenega trupla več. Vendar naposled po dolgem, mučnem iskanju najdem telo... prav na dnu, skromno v kotu... telo, ki še nima glave... žensko telo...

V meni se nekaj upira zvezi s tem telesom, toda moja želja, moje hrepenenje zmaga in tako se bližam — premikana po lastni volji — telesu brez glave ter vidim, kako tudi ono stremi za mojo glavo — in zdaj se dotikata obe odrezini... Lahke udarec, čut rahle toplote. Potem predvsem zavest: zopet imam telo!

Ali čudno... po prvem občutku ugodja občutim ogromni razloček v polovicah svojega bistva... tako mi je, kakor bi se srečali različni soki in bi se mešali. Soki ki nimajo ničesar skupnega.

Žensko telo, na katerem sedi moja glava, je vitko in belo ter ima marmornato polt aristokratke, ki se koplje v vinu in mleku ter uporablja draga mazila in olja. Toda po desni strani prsi, preko bokov in deloma po trebuhu ima čudne risbe — kakor bi bilo tetovirano. V finih, silno finih modrih točkah, srčih, sidrih, arabeskah ter vedno ponavljajoči in oklepajoči se črki J in B.

Kdo je bila ta ženska?

Vem, da to zovem — kmalu! — Kajti iz nedoločne teme telesnosti pod mojo glavo se razvija obrisna linija. Nejasno in medlo se že pojavlja v meni zavest mojega telesa. Vedno razločnejše in določnejše mi postaja predočba. Hkratu to bolestno prelivanje sokov mojih bistvenih polovic. In naenkrat mi je kakor da imam dvoje glav in ta druga glava... ženska glava — krvava, izpačena, raztrgana — vidim jo pred sabo — je čez in čez z majhnimi emajliranimi žebliči posuta. To je glava, ki spada k temu telesu, a hkratu moja glava, kajti na svoji lobanji in v svojih možganih čutim razločno sto in sto konic žeblicev, da bi zatulila od bolečin. Vse okoli mene se pogreza v rdečem pajčolenu, ki vihra, kakor bi ga sunki vetra vlekli na vse strani.

Zdaj čutim, da sem ženska, le

moj razum je čisto moki. In zdaj stopa iz rdečega pajčolana podoba... vidim samo sebe v razkošno opremljeni sobi... zakopana v mehke preproge ležim gola. Pred mano, nad mano sklonjen najnižjih ljudskih slojev, s pestmi, žuljavimi od dela, z zarjavelo poltjo pomorščaka. On kleči pred mano in zbada z ostro iglo čudovite risbe v moje mehko meso. Boli me, a hkratu izziva čudno pohotno razkošje... Vem, ta mož je moj ljubimec.

Tu mezivje kratka, kakor igla ostru bolelost v drgetajoči slasti. Svoje bele roke dvijem možu okoli vratu ter ga potegnem k sebi... poljubljam ga, položim si njegove tride, žuljave roke na prsi in ramena ter ga poljubljam znova in znova v blaznem divjanju, oklepam se ga ter ga pritiskam nase, da stoka brez diha.

Zdaj pa sem ga zgrabila z zobmi za rjavo grlo, za to grlo, ki ga tako ljubim, ki mi je pripravilo že toliko naslad — moj jezik je božal to grlo z vlažnim ljubkanjem... a zdaj... a zdaj moram zapičiti svoje zobe v to rjavo, trdo meso — nemorem durgače — moram grizti... in grizem... grizem... Njegovo stikanje se izpreminja v hropenje — čutim, kako se mož zvija v mojih rokah ter krčevito drgeče... Toda nepopuščam... Telo postaja težko... težko... gorak curek teče po mojem telesu navzdol. Glava, mu omahne... izustim ga iz svojega objema — s temnim udarcem pada vznak na mehko preprogo... iz njegovega pregriznjenega vratu teče gosta kri... kri, kri povsod, po mehkih belih kožuhih severnega bedveda, po meni... povsod.

Začnem kričati... hripavo in raskavo prodirajo glasovi iz mojeg grla. Hišna plane v sobo — ni bila daleč, morda pred vrati v sosedrji sobi... ali je prisluškovala? Za hip okamenim, kakor brez zavesti... potem se vrže brez besed preko telesa mrtvega moža... brez besed in brez solz za koplje svoj obraz v njegove s krvjo oblite prsi... le pesti vidim, krčevito stiska...

Zdaj vem vse... In potem vidim še eno sliko. Zopet vidim sebe, sebe, ki sedim na lesenem vozičku, ki vozi k giljotini. Potem stojim zgoraj na odru ter dvigam poslednjič svoje oči k solncu. A ko se počasi okrenem, zagledam mlado žensko, ki se je prenila prav v ospreddje, v prvo vrsto... ona... ljubica moža, ki je bil orodje moje pohote... Bleda je, v obrazu ji drgeče, v rdečem kriku, le v kosulji in z vihrajočimi lasmi... Oči ji žare divje, kakor zverji, mokro kakor v zatajevani bolesti n poželjivo, kakor pred veliko radostjo. Tu dvigne skrčene pesti pred obraz in njena usta se gibljejo... govoriti hoče, me zasrnavati, psovati, toda le kričati more, pretrgano in nerazumljivo — kajti jaz polagam svojo glavo pod sekiro.

Zdaj vem vse... Vem, čigava je bila glava, nad katero se e mlada ženska ponohi ob taboriškem ognju preko groba maščevala, — vem tudi, kdo je bila ta ženska, ki so jo na temnem dvorišču v isti noči razbrzdane bestije raztrgale, razmesarile, zmečkale... V moji glavi me skeli sto in sto žeblicev... zvezana sem s tem telesom strašnih spominov in groznih bolečin... s tem grešnim, lepim telesom, ki ep repotalo vse peklenske duuri.

Ta strašna dvojnost mojega bitja me raztrgava... o, ne dolgo več!... Že čutim mehkošno popuščanje svojih udov, mehčanje in odločanje mesenih delov... redčenje in zvođenje vseh notranjih organov... razkrajanje se začneja.

Kmalu me objame, moj dvojni jaz, noč... noč trohobe... telesi se razločita — duh se osvobodí...

In roka je prenehala pisati in je izginila. (K. H. Strobl: Lemuria.)

Dr. Beneš o pomoči Avstriji.

Po govoru ministrskega predsednika Švehle je zunanji minister dr. Beneš v daljšem govoru razpravljajal o avstrijskem vprašanju, o pogajanjih v Ženevi ter o dogovorih med Čehoslovaško in Italijo v Benetkah. Čehoslovaška vlada je po daljšem pretresanju položaja in sporazumno z malo antanto sklenila z vso resnostjo zavzeti se za rešitev avstrijskega vprašanja. Treba je bilo storiti vse, da se neha rivaliteta med sosednjimi državami ter priznati Avstriji njene interese, pri tem pa vpoštovati interese Italije, interese sosedov ter braniti tudi svoje lastne. Uspeh tega prizadevanja je obsežen v ženevskih protokolih. Avstrija ne sme biti več objekt izrabljanja, marveč mora dobiti možnost, razvijati se v miru, varnosti in redu. Resnica je, da Avstrija lahko živi, če hoče. Minister izraža prepričanje, da bo živila. Nato govori dr. Beneš o vsebini protokolov, o prizadevanju čehoslovaške delegacije ter izjavlja, da kontrola Lige narodov ne omejuje suverenosti avstrijske republike v nobenem oziru. Mi nikakor ne mislimo pošiljati na Dunaj kakega kontrolorja naše države. Treba je pa Avstrijo rešiti, da se ohrani element miru in reda v Srednji Evropi.

O tem predmetu sta se razgovarjala dr. Beneš in Schanzer v Benetkah ter ugotovila, da med Italijo in Čehoslovaško v tem vprašanju ni nobene rivalitete, pač pa sta naglašala oba, da je treba mir in red v Srednji Evropi za vsako ceno ohraniti. Dr. Beneš je prepričan, da je sestanek Schanzerjem veliko pripomogel k ureditvi razmer v Srednji Evropi, k soglasju med Italijo in Avstrijo ter našimi zavezniki, Jugoslavijo in Rumunijo. Le tako je mogoče misliti na vzpostavitev gospodarstva. To naglašajo posebno vadi odklonilnega stališča avstrijske socialne demokracije, kar bi lahko imelo za posledico enako postopanje česke socialne demokracije.

Za Benešem je govoril finančni minister dr. Rašin, ki je naglašal, da je primanjkljaj v proračunu od 1937 milijonov padel na 435 milijonov, da pa so se državni dolgovi zvišali za 711 milijonov. Deficit v novem proračunu bo znašal 566 milijonov. Ta pa se bo dal pokriti vsled padea cen in pa z energičnim varčevanjem v vseh

panogah uprave, v stvarnem in osebnem oziru. Ostala njegova izvajanja so soglašala z izjavo, katero je pred par dnevi podal zastopnikom českega časopisja.

SUŠA ŠKODUJE INDUSTRIJAM V PENNI.

Philadelphia, Pa., 23. nov. — Pennsylvania doživlja ravno sedaj eno največjih suš v svoji zgodovini. Johnstown je najbolj hudo prizadet od tega subega vala, ki sega nazaj prav do meseca julija. Poročila iz Johnstowna pravi, da bo morala Cambria Steel Company skrócić svoje obratovanje za celih petdeset odstotkov, če ne bo odpomoh v teku treh dni. Več kot osem tisoč ljudi bo izgubilo vsled tega dela.

Položaj je postal resen tudi v premogarskih okrajih, kjer je pričakovati vsaki trenutek skrčenja, v gotovih slučajih pa celo prekinjenja obratovanja. Nekateri manjši rovi so že prenehali obratovati.

Za jugoslovanske visokošolce v Pragi. Minister prosvete Pribičević je odobril Klubu stipendistov v Pragi znesek 4500 dinarjev za nabavo šolskih potrebščin za člane kluba.

VABILO NA PLESNO VESELICO, katero priredi društvo sv. Jozefa St. 53 JSKJ na 36 Danuba Street v Little Falls, N. Y. Veselice se vrši na predvečer Zahvalnega dne, to je v sredo 29. novembra. Vabimo vse Slovence in Slovenke, prijatelje poštene zabave, da nas posetite na imenovani večer. Začetek ob 7. uri. K obilni udeležbi se priporoča Odbor.

Doctor Moy je uspešno zdravil najhujše božastne nade, padavico, zastranjenje krvi vsled zaprtja, srečne letne, ledične in pljučne bolezni; bolezn v želodcu, glavi ali hrbtni bolečine v prsih, unetih očih, rokah, nogah, hrbtu; otekle, ravnmatice; kožne bolezni, arhečice, ogrce, oslabelost, moške ali ženske bolezni ali slabo kri; brez operacije v najkrajšem času po najnižji ceni. Urađe ure: ob delavnikih: od 9. do polne do 6. zvečer. Ob nedeljah in praznikih: od 2. do polne do 1. popoldne. DOCTOR JIN FUEY MOY 308 GRANT STREET PITTSBURGH, PA.

RAZPRODAJA V FOREST CITY, PENNA. Imam veliko zalogo klobukov za ženske, dekleta in otroke za pod polovico ceno. Preje od \$3. do \$14. — sedaj od \$1. do \$5. PRIDITE IN SE PREPRIČAJTE SAMI. Tudi imam več stvari za Miklavža za vsako ceno. Za obilen poset se priporočam.

Mrs. A. ZIGON, 809 Delaware Street

3834 IZTISOV je bilo prodanih z današnjem dnevom. Zavedajoč se izborne kakovosti izbrane vsebine Slovenskega-Amerikanskega Koledarja smo letos tiskali 2000 iztisov več kot prejšnje leto. K bogati vsebini koledarja so prispevali: A. J. Terbovec, dr. Grahek, M. Pogorelec, F. Oklašen in drugi.

Večji in boljši koledar za isto ceno kot lansko leto.

Cena za Ameriko in Jugoslavijo **40c** SLOVENIC PUBLISHING CO. 82 Cortlandt Street New York

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA" NAJVEČJI SLOVENSKEI DNEVNIK V EDR. DRŽAVAH

KAPITAN BLOOD

NJEKOVA ODISEJA.

Spisal Rafael Sabatini.

Za "Glas Naroda" prevel G. P.

58

(Nadaljevanje.)

— Vsa čast vam za to, gospodična Bishop. Napenjati sem moral svojo lastno pamet, da vrljajem, da bi mogli biti ljudje tako podli, dokler mi ni dal Cahusac pojasnila.

— Kakšnega? — Premagala je svojo nevero, prišla za ograjo ter se obrnila tako, da je zrla lordu naravnost v obraz. Pozneje se je spomnil, da je bilo njeno obnašanje v tem trenutku nekam čudno, čeprav ni on tega tedaj zapazil.

— Blood si je kupil od njih pravico, da odvode deklico. Plačal jim je za biseri, ki so bili vredni več kot dvajset tisoč zlatnikov. Njegovo lordstvo se je zopet zaničljivo zasmejal.

— Krasna cena! Pri moji veri, to so lopovi, podkupljiva svajat. To ni posebno lepa povest za ušesa mlade lepe dame.

Zopet se je ozrla vstran od njega ter zapazila, da so njene oči vlažne. Trenutek pozneje pa ga je vprašala z glasom, ki ni bil več tako trden kot poprej:

— Zakaj pa vam je ta Francez povedal tako povest? Ali je mogoče sovražil tega kapitana Blooda?

— Tega nisem mogel opaziti, — je rekel lord Julian počasi. — Pripovedoval mi je to kot vsakdanjo stvar, kot se pripete vsaki trenutek med morskimi roparji.

— Navadna stvar! — je rekla ona. — Vsakdanja stvar! Moj Bog!

— Drzmem si reči, da smo vsi divjaki pod suknjo, katero nam je prikrojila civilizacija. — je reklo njegovo lordstvo. — Ta Blood je bil nekoč zelo ugleden človek, sodeč po tem, kar mi je nadalje pripovedoval Francez. Bil je zdravnik . . .

— To je resnica, kajti spoznala sem to na svoje lastne oči. — In služil je tudi v inozemstvu, na kopnem in na morju.

— Tudi to je res, — je rekla ona ter težko vzdihnila. — Vaš Cahusac je bil precej natančen, žalibog.

— Torej vam je žal?

Ozrla se je vanj in zapazil je, da je bila zelo bleda.

— Prav kot nam je žal čuti o smrti človeka, katerega smo cenili. Nekoč sem ga upoštevala in spoštovala ko nesrečnega, a vsega upoštevanja vrednega kavalirja. Sedaj . . .

Prenehala je in krog njenih ust se je pojavil porogljiv smehljaj.

— Takega človeka je najboljšje pozabiti . . .

Nato je takoj obrnila pogovor na druge stvari.

Prijateljstvo, katero je znala s prav posebno nadarjenostjo vzbuditi pri vseh, s katerimi se je sestala, je raslo neprestano med tema dvema človekoma, dokler ni neki dogodek preokrenil celi položaj ter zmeden na čuden način vse naerte njegovega lordstva.

Royal Mary je zadela na blaznega španskega admirala sredi poti preko zaliva Gonaves. Kapitan Royal Mary se ni dal ustrahovati niti tedaj, ko je otvoril španec ogenj ter pričel streljati nanj. Ker je opazil angleški kapitan, da moli španska galeja visoko nad vodno črto ter mu nudi vsled tega sijajen cilj za streljanje, ni niti malo mislil na predajo. Če je hotel ta Don, ki je razvil zastavo Kastilje, boj, je bila Royal Mary ravno ona ladja, ki jo je potreboval. Mogoče je bil upravičen v svojem sijajnem zaupanju ter bi napravil onega dne enkrat za vselej konec karijeri tega poblašnega španca, če bi ne bilo srečnega strela, ki je udaril v smodnišnico Royal Mary ter raznesel sprednji del ladje, še predno se je boj dejanski pričel. Edinole kapitan bi mogel pojasniti, kako je prišlo do tega, a on je poginil tekem te razstrelbe.

Še predno so se mornarji angleške ladje zopet zavedli, se je približala španska galeja, koje posadka je navalila na angleško ladjo.

V kapitanovi kabini, kamor je pribežala Miss Bishop, si je lord Julian zaman prizadeval potolažiti jo z zagotovili, da bo vse dobro izpadlo, v istem trenutku, ko so navalili španci na krov angleške ladje. Lord Julian sam ni bil preveč korajžen, kar je bilo razvidno iz blede barve njegovega lica. S tem pa še nikakor nečemo reči, da bi bil bojazljiv. Ta boj na nepoznanem elementu, vspričo zavesti, da se vsaki trenutek lahko pogrezne v globine oceana, je bil razburljiv za človeka, ki je bil na kopnem lahko še tako hraber. Na srečo pa ni bila Miss Bishop tako zelo potrebna utehe katero je mogel nuditi on. Res, bila je bleda in njene lepe oči so bile nekoliko bolj na široko odprte kot panavadi. Znala pa se je obvladovati. Napol sede, napol sloneč na mizi kapitana, je ohranila toliko samozavesti, da je mogla tolažiti oktorunsko služkinjo (črno z osminko črne krvi), ki pe čepela pri njenih nogah v blaznem terorju.

Tedaj pa so se naenkrat odprla vrata in vstopil je Don Miguel sam, visok, obžgan od solnea ter ponosen. Lord Julian se je obrnil ter posegel po meču.

Španec se ni obotavljal.

— Ne bodite bedak, — je rekel v angleškem jeziku. — Če hočete biti, boste poginili kot bedak. Vaša ladja se potaplja.

Ker so stali še trije ali štirje možje za Don Miguelom, je spoznal lord Julian, da je vsak odpor brez smisla. Don Miguel se je kislno nasmehnil ter pokazal z roko proti vratom.

— Če vam je drago, — je rekel.

Lord Julian se je obotavljal. Njegove oči so iskale Miss Bishop.

— Mislim, da je to boljše, — je rekla deklica, nakar je lord skomignil z rameni in da se uda.

— Pojdite na krov moje ladje, — ju je povabil admiral ter odšel sam.

Lord Julian in Arabella sta seveda odšla za njim. V prvi vrsti je imel španski admiral moč, da ju prisili. V drugi vrsti pa je objavil, da se angleška ladja potaplja in vsled tega nista imela dosti izbire. Ostala sta le še toliko časa, da je zbrala Miss Bishop nekaj svoje obleke in da je lord Julian povezal svoj kovčeg.

Kar se tiče preživelih članov posadke, jih je prepustil Don Miguel usodi. Lahko se rešijo v čolne ali pa potonejo. Miss Bishop in lord Julijana pa je povabil španski admiral na svojo ladjo, ker je spoznal njih vrednost. Sprejel ju je v svoji kabini z največjo uljudnostjo. Želel je izvedeti, kdo da sta in kako se pišeta.

Lord Julian, poln groze vsled prizorov, katerim je bil ravnokar priča, je s težavo nudil informacije, katere je hotel španski admiral. Ošabno je nato zahteval izvedeti za ime napadaleca. Bil je skrajno slabe volje.

— Jaz sem Don Miguel de Espinosa, — se je glasil odgovor španca. — Admiral mornaric njegovega katoliškega veličanstva.

(Dalje prihodnji.)

Glavna skupščina Jugoslovanskega Sokola.

Dne 29. oktobra se je v saborni dvorani na Markovem trgu v Zagrebu vršil letošnji občni zbor Jugoslovanskega Sokolskega Saveza. Skupščine se je udeležilo 120 delegatov skoro vseh sokolskih žup, kot zastopnik ČOS, pa se je udeležil zborovanja br. Stepanek, ki ga je skupščina navdušeno pozdravljala. Starosta JSS. Ravnikar je v svojem govoru povdarjal, da se vrši današnje zborovanje Sokolstva ravno na dan obletnice naše osvoboditve in se je ob tej priliki spomnil tudi vseh onih, ki so žrtvovali svoje življenje za našo svobodo. Omenil je triumf sokolskega dela, sijajno uspeli vsesokolski zlet v Ljubljani in apeliral na delegate, naj tudi v bodoče nadaljujejo započeto delo za prosep sokolske ideje.

Izrazil je svoje zadovoljstvo nad tem, da se vrši skupščina vsega Sokolstva v kulturnem središču hrvatskega dela našega naroda, in svojo zahvalo Češki O. S. ki je s svojo udeležbo pripomogla do tako veličastne manifestacije Sokolstva na vsesokolskem zletu v Ljubljani. Starosta je dalje izrekel toplo zahvalo tudi vladi, junaški narodni vojski, ter vsem ostalim, ki so s svojo požrtvovalnostjo sodelovali pri zletnih prireditvah. Obžaloval je končno, da je del Sokolstva, zapeljan deloma od političnih strasti, deloma po brezvestnih agitatorjih, zatajil idejo narodnega edinstva, ter se včlanil pri separatističnem hrvatskem Sokolu. Naglašal je, da bodo gotovo uvideli s čačom svojo zmoto in se vrnili v okrilje JSS., kajti duri so jim vedno odprte.

Nato je skupščina odposlala brzojavne pozdrave kralju Aleksandru in predsedniku Čehoslovaške — Masaryku. Po govoru staroste Ravnikarja se je oglašil k besedi podstarosta Č. O. S. Stepanek ter izročil pozdrave čehoslovaškega sokolstva jugoslovanskemu. Spomnil se je tudi veličastnega ljubljanskega zleta, povdarjajoč, da se je čehoslovaško sokolstvo divilo vzorni organizaciji našega Sokolstva in da je spomin na minule dneve še danes živ pri čehoslovaškem Sokolstvu. Skupščina je odposlala pozdravno brzojavko tudi starosti Č. O. S. bratu Seheinerju.

Tajnik Saveza dr. Fux je podal stvarno in izčrpno tajniško poročilo, savezni blagajnik Kajželj pa je poročal, o denarnem stanju Saveza ter o izdatkih in dohodkih vsesokolskega zleta. Načelnik J. S. S. dr. Viktor Murnik pa je podal poročilo s telovadno-tehnične vidika. Naglašal je, da je mednarodna tekma pokazala, kak lahko doseže smotreno in sistematično vežbanje telesa, a obenem predočilo Evropi sistem in metodo sokolskega dela.

Načelnik statističnega odseka, Švajger je podal natančno statistiko vseh sokolskih društev. Sokolski Savez obsega danes 26 žup s 361 društvu, v katerih je včlanjeno 38 tisoč Sokolov in Sokolice. Slovenija ima 6, Hrvatska 5, Bosna 4, Dalmacija 2 in Srbija 1 žup.

Pri volitvah je bil per acclamationem izvoljen sledeči odbor: — Starosta: dr. Vladimir Ravnikar, I. namestnik dr. Car Lazar, II. namestnik: Gjurjo Paunković (Beograd), III. namestnik: Engelbert Gangl; načelnik: dr. Viktor Murnik, I. namestnik: Miroslav Ambrožič, II. namestnik: Branko Palčić. Deset odbornikov: Bogomil Kajželj, Švajger, Nande Marold, Bajželj, Čobalj, Kostenapfel, dr. Fux, (vsi iz Ljubljane) dr. Lazar Popović (Zagreb), Jaša Nenadović (Niš), Kosta Danilović (Osijek). Namestniki: dr. Matija Ambrožič, dr. Hadži Julij Dev, Jočica Terdinova in Vilko Turk.

Izmed resolucij, ki so bile sprejete je najpomembnejša sledeča:

Proti zlorabi Sokolstva v politične namene.

Z oziroma na ponavljajoče se poizkuse, zanesti v sokolske vrste politiko ter priklopiti Sokolstvo eni ali drugi politični organizaciji, široma stranki, jugoslovanskega Sokolstva, zbrano po delegatih žup na III. glavni skup-

ščini Jugoslovanskega Sokolskega Saveza, ponovno opozarja vse članstvo na resolucijo "Sokolstvo in politika", ki je bila sprejeta na glavni skupščini v Mariboru. Na podlagi te resolucije izjavljamo, da odločno obojujemo vsak poizkus zanesti politične boje v sokolske vrste. Sokolstvo vsak tak poizkus energično zavrača. Sokolske ideje ne sme ne ena oseba ali stranka izkoriščati za sebe. V širokem okviru sokolskega delovanja je prostora za vsopredno delo vseh, ki so si osvojili sokolska načela. Vsaka strankarska politika pa mora iz sokolskih organizacij, ker nečemo trdnih načel Sokolstva razmajati s trenutnim strankarskim razpoloženjem. — Vsak posameznik se sme kot svoboden državljan javno politično udeleževati v stranki, ki po svojem programu ne nasprotuje sokolski misli in našim, opetovano izrečenim načelom.

Delegati zbrani na glavni skupščini v Zagrebu pozivljamo vse žlane sokolskih organizacij in Sokolstvu naklonjeno časopisje, naj se ozirajo na to stališče Sokolstva, ki ga naj v dveh političnih polemik ne vmešavajo v politične boje.

Načela Sokolstva so jasno izražena v izjavah novosadskega sabora, glavnih skupščin v Osijeku in Mariboru in v temeljnih principih sokolske organizacije, zato je vsako prerakanje o stališču Sokolstva v tej ali oni obliki brezplodno, ker se Sokolstvo od svojih načel ne umakne. Pač pe bi vsak poizkus delovanja bodisi posamičnih oseb ali posamičnih sokolskih organizacij proti tem načelom Sokolstva samo obsodilo.

Zvišeno nad vsakdanje politične borbe, stremi Sokolstvo, združeno v Jugoslovanskem Sokolskem Savezu, slejkoprej za fizično in moralno popolnost svojega naroda, ki je v naši edinstveni domovini samo eden, kakor je Sokolstvo, ki služi njeni, samo eno! Zagreb, v prvih dneh nov. 1922

Jugoslav Leonski.

Važna izjava rumunskega ministra.

V odboru za zunanje zadeve narodne skupščine, je podal zunanji minister Duca zelo bširen ekspoze o zunanje-politični situaciji in o stališču Bolgarske napram orijentskemu problemu. Zato zanimiva so bila njegova izjavanja: zlede razmerja med Bolgarsko in sovjetsko Rusijo. Zunanji minister Duca je med drugim izjavil:

Glede vprašanja Besarabije, ki je za nas definitivno rešeno, se sploh ne moremo spuščati v razgovore tako dolgo, dokler nam sovjetska Rusija jasno ne izjavi svojega stališča v tem vprašanju. Stojče na tem stališču Rumunška ne more biti zastopana na razorožitveni konferenci v Moskvi in naša prijateljska Poljska je napravljena, da zastopa Rumunsko in da v nje imenu odobri pogodbo glede razorožitve.

V orijentskem vprašanju mora Rumunška predvsem preprečiti skupno turško-bolgarsko mejo. Zunanja politika Bolgarske je osnovana na načelu, da se v Tračiji ustanovi mednarodni koridor, ki naj bo administrativno upravljan po istih načelih kakor morske ožine. Anglija je naša nabrta, da sprejela dočim se Francija še ni izjavila.

Zunanji minister Duca je dalje odločno in svečano protestiral proti nekvalificiranemu vmešavanju Madžarske in rumunske notranje zadeve, osobito v zadevi kronanja rumunskega kralja.

Cenena moka iz Italije.

Kakor je znano, so si mnoga jugoslovanska mesta v svrhu pobijanja druginje nabavila ceneno moko iz inozemstva. Sedaj je tudi Dubrovnik dobil iz Italije osem vagonov moke, deset pa jih je še na potu. Iz te moke se bo prodajal beli kruh po 21 kron 1 kg, a črni po 18 kron.

Priseljevanje tekem tretine leta.

Tekom meseca oktobra je prišlo v Združene Države in bilo pripuščenih 46.650 priseljencev iz onih dežel, iz katerih jep riseljevanje omejeno na določeno kvoto, t. j. iz vsega sveta razun ameriških dežel in onih azijskih dežel, iz katerih je priseljevanje sploh prepovedano oziroma — v slučaju Japonske — omejeno le na gotove razrede prebivalstva. Ikupna mesečna kvota pa znaša 71.561, iz česar je razvidno, da priseljevanje še daleč ne dosega dovoljnega maksimuma.

Izbrpale so svojo mesečno kvoto le nekatere dežele z malo kvoto, kot na pr. Reka, iz katere je bilo pripuščenih 15 priseljencev, dočim mesečna kvota znaša le 14. Španska je izbrpila že svojo celo letno kvoto.

Iz Jugoslavije, katere mesečna kvota znaša 1.285, je bilo pripuščenih v Združene Države tekem oktobra 1.264 priseljencev. Jugoslavija nij torej v tekočem fiskalnem letu še nikdar prekoračila svojih mesečnih kvot.

Od 1. julija do 31. oktobra je prišlo iz Jugoslavije in bilo pripuščenih v Združene Države 4.198 priseljencev. Ker vsa letna kvota za Jugoslavijo znaša 6.426, e 1. novembra preostalo *) še 2.068 priseljencev ki se smejo pri seliti do konec fiskalnega leta, t. j. do 30. junija 1923. Ob sedanjem toku priseljevanja bo Jugoslavija izbrpila svojo letno kvoto bržkone v drugi polovici decembra. Potem bo priseljevanje z Jugoslavije ustavljeno do začetka novega fiskalnega leta.

*) (po nekaterih odbitkih na račun letne kvote)

KJE STA?

Podpisana bi rada izvedela za svojega brata Petra Bukovec in svaka Ignaca Knaus. Brat mi je zadnjič pisal meseca junija iz West Virginije, svak pa iz Texasa. Prosim rojake, če kdo ve za njih naslov, naj mi ga sporoči, še rajše bi pa videla, če se sama oglasita na naslov: Miss Mary Bukovec, Restaurant, 99½ St. Marks Place, New York City.

3x (27—29—11.)

Kje je moja teta rojena FRANC v Kranjski gori, Cobravei na Gorenjskem? Zadnjičkrat je bila v Evropi leta 1886. Prosim rojake, če kdo kaj ve o njej, da mi poroča — Franc Franc, uradni državne železnice v poklju, Laze štev. 22, pošta Borovnica Slovenia, Jugoslavija, Europe. (27-28—11)

Božič se približuje.

Še je čas, da Vaši v domovini dobijo

denarno darilo

koje ste jim namenili poslati, da se Vas na Sveti dan hvaležnih src pominja.

Pošiljatve se kopicijo in tudi pošte so preobložene z delom, zato Vam priporočamo, da nam Vaše naročilo čimprej pošljete. Kajti, kdor prej pride, ta prej melje.

Z našimi cenami in postrežbo boste gotovo zadovoljni.

FRANK SAKSER STATE BANK
82 Cortlandt St., New York

Glavno zastopstvo:
JADRANSKE BANKE

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA 'GLAS NARODA', NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDRUŽENIH DRŽAVAH.

Kretanje parnikov - Shipping News

28 novembra: George Washington, Bremen. Mauretania, Cherbourg.
29 novembra: Saxonia, Cherbourg in Hamburg.
2 decembra: La Savoie, Havre; Noordam, Boulogne, Olympic, Cherbourg.
4 decembra: Aquitania, Cherbourg.
decembra: Taormina, Genoa. President Wilson, Trst.
6 decembra: York, Bremen. Tuscania, Dubrovnik in Trst.
9 decembra: Homeric, Cherbourg; Rotterdam, Boulogne; America, Genoa.
11 decembra: Roussillon, Havre.
12 decembra: Berengaria, Cherbourg.

13 decembra: Paris, Havre.
16 decembra: Majestic, Cherbourg.
18 decembra: Mauretania, Cherbourg.
20 decembra: Seydlitz, Bremen.
21 decembra: Antonia, Cherbourg in Hamburg.
23 decembra: Ryndam, Boulogne.
28 decembra: Colombo, Genoa.
30 decembra: La Savoie, Havre; Olympic, Cherbourg.
2 januarja: Berengaria, Cherbourg.
11 januarja: Argentina, Trst.

'asi sorodniki, prijatelji in znanci v starem kraju

upijo vožnji listek za pot v Ameriko najugodnejše z ameriškimilolarji. Proti predložitvi potrjetega potnega lista za v Ameriko mi lahko izplačamo ameriški lenar pri Jadranski banki v Ljubljani in v Zagrebu, toda nesek za posameznega odraslega potnika ne sme presegati 3000 franc. frankov, to je protivrednost od približno \$200.

V Italiji in zasedenem ozemlju pa lahko izplačamo brez izjeme sakemu poljubne zneske v ameriških dolarjih.

Pristojbina za izplačila do \$10 po \$0, za izplačila od \$10.— do \$50.— po \$1.—, za izplačila, ki presegajo znesek \$50.— po 2 ceni od vsakega dolarja ali po \$2.— d sto.

Frank Sakser Stat Bank,
2 Cortlandt St., New York, N. Y.

Rad bi izvedel za naslov svojega prijatelja ALOJZIJA BREBAR podomače Maljčev iz Trepčan pri Ilirski Bistrici. Kdor ve za njegov naslov, ga prosim, da ga mi naznani, ali naj se pa sam oglaš. — Anton Rohli, Box 32, R. D. 4, Smethport, Pa. (25-27—11)

NAZNANILO IN PRIPOROČILO.

Naročnikom Glasa Naroda v državi Illinois naznanjamo, da jih bo obiskal naš zastopnik

Mr. JOHN FABIAN,

kateri je pooblaščen nabirati naročnino za naš list, zatorej prosimo rojake, da mu bodo kolikor mogoče naklonjeni.

Slovenic Publishing Co.

Ako želite Jobiti

sorodnike ali znance

iz stare demovine,

pišite nam prej za pojasnila, ker število priseljencev je omejeno. FRANK SAKSER STATE BANK, 82 Cortlandt St., New York, N. Y.

Rojaki, izrežite ta oglas!

NAROČILO.

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
82 Cortlandt Street, New York

Priloženo dobite 50 centov, za katere mi pošljite slavni roman Berte pl. Suttnerjeve "STRAHOTE VOJNE", (Doli z orožjem).

Ime

Naslov

Praktični Računar

Priročna žepna knjžica, ki ima vse kar je v kupčiji potrebno, še ustančno izračunjeno, kakor tudi za izračunjenje obresti.

Knjžica je trdo vezana, stane
75c

SLOVENIC PUBLISHING CO.
82 Cortlandt Street : New York